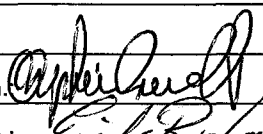
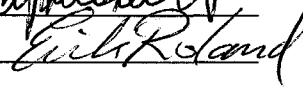

KI-notat nr.: 95/2010 - Bakgrunn for vedtak

Søker/sak:	Alta Kraftlag a/l / Mølleelva kraftverk		Middelthuns gate 29
Fylke/kommune:	Finnmark/Alta		Postboks 5091 Majorstua 0301 OSLO
Ansvarlig:	Øystein Grundt	Sign. 	Telefon: 22 95 95 95
Saksbehandler:	Erik Roland	Sign. 	Telefaks: 22 95 90 00
Dato:	02 NOV 2010		E-post: nve@nve.no
Vår ref.:	NVE 200701070-35 ki/ero		Internett: www.nve.no
Sendes til:	Søker og alle som har uttalt seg til saken		Org. nr.: NO 970 205 039 MVA
			Bankkonto: 0827 10 14156

Søknad om tillatelse til bygging av Mølleelva kraftverk med regulering av Annasvatn og Lundstrømsvatn samt overføring av eksisterende vassdragsanlegg, Alta kommune, Finnmark fylke

Innhold

Sammendrag	2
Søknad	4
Uttalelser til søknaden	5
Søkers kommentar til høringsuttalelsene	11
Tilleggsuttalelser	13
Tilleggsopplysninger og -kommentarer	14
Norges vassdrags- og energidirektorats (NVEs) merknader	21
NVEs vurdering	28
NVEs konklusjon	38
Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven	39

Sammendrag

Alta kraftlag a/l søker om tillatelse etter vannressursloven § 8 til å bygge Mølleelva kraftverk i Kåfjord i Alta kommune i Finnmark. Formålet med søknaden er å bidra til utvikling av grunneiernes ressurser og styrke egenproduksjonen i selskapets område. Andelslaget søker om å få utnytte de samme reguleringene i Annasvatn og Lundstrømvatn som NORSALAR fikk tillatelse til ved kongelig resolusjon 23.09.1988 etter vassdragsloven §§ 104-105.

Etter høringsrunden, NVEs sluttbefaring og Alta kommunes endelige uttalelse har søker justert sin utbyggingsplan. I tabellen nedenfor er nøkkeltallene i søknaden og den justerte planen listet opp:

Alt.	Ytelse	Produksjon, GWh			Kostnader		
	MW	Vinter	Sommer	Sum	Mill. kr	Kr/kWh	Prisnivå
Søknad	4,0	4,4	9,6	14,0	41,0	2,92	2005
Justert plan	4,4	3,8	9,7	13,5	45,0	3,33	2007

Den justerte planen går kort ut på å utnytte til tilsiget fra et nedbørfelt på 19,6 km² i et fall mellom inntaket på kote 420 m og kraftstasjonen ved kote 31. De tidligere etablerte, men uferdige dammene ved utløpene av Annasvatn og Lundstrømvatn, skal settes i stand slik at samlet magasinivolum blir på 1,5 mill. m³ innenfor en reguleringshøyde på 3 m. Vannveien får en samlet lengde på 2300 m og blir lagt i to tunneler og nedgravd/-sprengt rørgate mellom tunnelene. I forhold til søknaden er kraftstasjonen flyttet ca. 300 m oppstrøms fra opprinnelig plassering på Møllneset til det tidligere vanninntaket for det nedlagte smoltanlegget. Aggregatet får økt slukeevne og ytelse i forhold til installasjonen som er beskrevet i søknaden for å kompensere for redusert fallhøyde.

Det er bare reindriftsforvaltningen og reinbeitedistriktet som er i mot at det gis konsesjon. NVE mener at det i konsesjonsspørsmålet derfor må vurderes om ulempene for reindrift ved omsøkt utbygging og regulering blir vesentlig større enn da NORSALAR AS ved kongelig resolusjon i 1988 fikk tillatelse til samme regulering av Annasvatn og Lundstrømvatn for å sikre stabil vannforsyning fra Mølleelva til selskapets smoltanlegg. Reindriftsadministrasjonen var også den gang i mot at det skulle gis tillatelse til regulering.

NVE mener at fordelene ved den justerte utbyggingsplanen er at den gir en viss økning i ny, fornybar energi, overtagelse og istandsetting av eksisterende reguleringsanlegg og inntak samt økt næringsutvikling og inntekter til grunneiere og søker. Kraftverket vil også gi noe økte skatteinntekter til Alta kommune. NVE mener at ny konsesjon til regulering av Annasvatn og Lundstrømvatn er viktig for å produsere vinterkraft. De største ulempene ved tiltaket er etter NVEs syn at det kan forstyrre simler og kalver på vår- og sommerbeite.

Hele utbyggingsområdet er preget av tidligere inngrep fra vannforsyning til gruvedrift, kraftproduksjon og smoltanlegg samt atkomst til nordlysobservatoriet på Halddetoppen. Mellom inntaket og utløpet av kraftstasjonen vil Mølleelva få sterkt redusert vannføring. Legging av nedgravd rørgate mellom tunnelene vil bli et nytt landskapsinngrep som vil gi midlertidige sår i terrenget inntil disse revegeteres, men dette kan ta lang tid i det arktiske klimaet.

Etter NVEs syn kan anleggsarbeidet ta hensyn til reindriften ved at aktivitet unngås i den mest sårbare tiden som simler med kalv oppholder seg i området og at det gjøres sikringstiltak ved

reguleringsdammene dersom dette ansees nødvendig. Midtre del av vannveien kan graves ned uten unødige store skjæringer og fyllinger. Ved å plassere kraftstasjonen med utløp på kote 31 føres driftsvannet tilbake på den eksponerte strekningen av elva sett fra E6 og Møllneset.

Avbøtende tiltak ved en eventuell konsesjon vil være å støydempe kraftstasjonen, slippe en sesongtilpasset minstevannføring av hensyn til biologisk mangfold, samt tilrettelegge for naturlig revegetering av midlertidige anleggssteder. Ved å etablere gangvei med passasje for snøscooter og firehjuling over dammene ved utløpet av Annasvatn og Lundstrømvatn, vil behovet for å krysse elva bli ivarettatt for friluftsliv og reindrift.

NVE mener fordelene ved det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Alta Kraftlag a/l tillatelse etter vannressursloven § 8 til bygging av Mølleelva kraftverk etter justert plan og regulering av Annasvatn og Lundstrømvatn. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

NVE gir Alta Kraftlag a/l tillatelse etter vannressursloven § 42 til å overta eksisterende vassdragsanlegg i Mølleelva.

Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra Alta Kraftlag a/l datert 09.01.2007:

"Alta Kraftlag a/l ønsket å utnytte vannfallet i Mølleelva i Alta kommune i Finnmark fylke, og søker herved om følgende tillatelser:

1. Etter vannressursloven, jf. § 8, om tillatelse til å:

- *Regulere Annasvatn mellom LRV på kote 479 og HRV på kote 483. Fysiske konstruksjoner for reguleringa eksisterer i vassdraget fra annen bruk.*
- *Regulere Lundstrømvatn mellom LRV på kote 471 og HRV på kote 474. Fysiske konstruksjoner for reguleringa eksisterer i vassdraget fra annen bruk.*
- *Etablere inntak av vann til kraftverket i elva på kote 420*
- *Legge rørledning, dels som boret og dels som nedgravd ledning fra inntak til kraftverk*
- *Bygge Mølleelva kraftstasjon ved sjøen på industriområde på Mølleneset.*

2. Etter energiloven av 29. juni 1990 nr. 50 til:

- *Bygging og drift av Mølleelva kraftverk med tilhørende koblingsanlegg og kraftlinjer som beskrevet i vedlagte utredning. Høyeste spenning på anlegget vil bli 22 kV. Søker er områdekonsesjonær for området der kraftverket skal bygges.*

3. Etter forurensningsloven om tillatelse til:

- *Gjennomføring av tiltaket*

Nødvendige opplysninger om tiltaket for øvrig fremgår av vedlagt utredning."

Fra søknaden refererer vi følgende hoveddata for kraftverket:

” ...

Kraftverket	
Nedbørfelt (km ²)	19,6
Middelvannføring (m ³ /s)	0,68
Alminnelig lavvannføring (m ³ /s)	0,059
Inntak på kote	420
Avløp på kote	3
Brutto fallhøyde (m)	417
Midlere energiekvivalent kWh/m ³	1
Slukeevne, maks. (m ³ /s)	1,16
Slukeevne, min. (m ³ /s)	0,12
Tilløpsrør, diameter (mm)	750
Tunnel, tverrsnitt (m ²)	0,44
Tilløpsrør/tunnel, lengde (m)	2600
Installert effekt, maks. (MW)	4
Brukstid (t)	3500

Magasinvolym mill. m ³	1,5
HRV Annasvatn, kote	482
LRV Annasvatn, kote	479
HRV Lundstrømsvatn, kote	474
LRV Lundstrømsvatn, kote	471
Produksjon, vinter (1/10 – 30/4) (GWh)	4,4
Produksjon, sommer (1/5 – 30/9) (GWh)	9,6
Produksjon, årlig middel (GWh)	14,0
Utbyggingskostnad (mill. kr)	41
Utbyggingspris (kr/kWh)	2,92

Tabell 1: Hoveddata for kraftverket

Generator	Ytelse MVA	Spennings kV
	5	5
Transformator	Ytelse MVA	Omsetning kV/kV
	5	5/22
Kraftlinjer	lengde	Nominell spenning kV
	200	22

Tabell 2: Hoveddata elektriske anlegg

...

Uttalelser til søknaden

NVE har mottatt følgende høringsuttalelser til søknaden:

Alta kommune har i brev av 20.08.2007 av gitt en foreløpig uttalelse:

”...Søknaden fra Alta Kraftlag all har ligget til offentlig gjennomsyn på Alta Rådhus. Det er ikke innkommet merknader til søknaden i forbindelse med offentlig gjennomsyn.

Alta kommunes forløpige uttalelse til saken følger vedlagt som kopi av formannskapetets vedtak i sak 134/07 sammen med tilhørende saksutredningen.

Med bakgrunn i at Mølleelva også utredes som vannkilde til Møllenes Næringspark bes det om utsatt frist til 1. november for endelig uttalelse.

Kommunens uttalelse vedrørende de allmenne interesser ansees som avgitt i vedlagte oversendelse.”

Formannskapetets vedtak:

1. Alta formannskap viser til søknaden fra Alta Kraftlag om konsesjon for bygging av kraftverk i Mølleelva. Alta kommunes generelle utgangspunkt er at en er positiv til utbygging av alternative energikilder der dette bygger på en bærekraftig forvaltning. Det gjør søknaden fra Alta kraftlag.
2. Formannskapet viser imidlertid til Mølleelvvassdraget også utredes som vannkilde for Møllenes næringspark. Hovedkonklusjonene for dette vil være på plass høsten 2007.

Formannskapet ber derfor om at kommunens endelige uttalelse utsettes til 1. november 2007.

3. *Når det gjelder de øvrige sidene ved søknaden fra Alta Kraftlag, slutter formannskapet seg til de vurderinger som fremkommer i rådmannens saksframlegg. Formannskapet anbefaler at NVE iverksetter barmarksbefaring i 2007.*

Fra rådmannens saksframlegg refereres følgende:

"Vurdering:

1. *Generell holdning*

Alta kommune har i overordna planverk stilt seg positiv til "valg av miljøvennlige energikilder". (Kommuneplanen Alta vil). Utnyttelse av småkraftverk har tidligere vært behandlet med positivt vedtak om utbygging der disse ikke medfører store og uopprettelige ulemper eller skader.

2. *Konkret til søknaden*

- *Veg.*
Alta kommune har ikke merknad til forslag om veg. Vi forutsetter imidlertid at denne holdes stengt under og etter anleggsperioden.
- *Minstevannføring*
Med bakgrunn i at det ikke er sterke allmenne interesser knyttet til vassdraget, aksepterer Alta kommune omsøkt minstevannføring.
- *Virkninger for miljø, naturressurser og samfunn.*
Alta kommune er enig i med Fylkesmannens miljøvernnavdeling som sier flg. i sitt brev av 21.06.07: "Reguleringen vil gi effekter i livsvilkårene for dyr og planter i vannene og strandsonen, men effekten blir ikke så negative at det er nødvendig å iverksette tiltak for å bøte på skadene eller å frarå at det gis konsesjon". Videre sier fylkesmannen: "Reguleringen får også effekt på livsvilkårene for planter og dyr i og ved Mølleelva, men heller ikke her blir effekten så stor at vi vil frarå at det blir gitt konsesjon". Det samme vil gjelde for vilthensyn og friluftsliv.
- *Industriområdet*
Søknaden antyder at en eventuell kraftstasjon vil kunne lokaliseres på kommunens industriområde om dette blir realisert slik dagens planer forutsetter. Kommunen vil være positiv til en slik lokalisering.
- *Kommunen registrerer at det er flere grunneiere til rettighetene. Dette er en privatrettslig sak som kommunen ikke vil mene noe om.*

3. *Eventuelle plankrav*

En utbygging av et slikt tiltak forutsetter en utbygging også etter plan- og bygningslov. Kommunen har muligheter til å behandle tiltaket som:

- *Dispensasjon etter gjeldende kommuneplan*
- *Innarbeide tiltaket i kommende kommuneplan*
- *Stille krav om reguleringsplan*

Våre vurderinger hittil går ut på at tiltaket medfører inngrep som opprusting av veg, opparbeidelse av rørgate/tunnel, ny fangdam, eventuelle overskuddsmasser etc. Dette er så betydelige tiltak at kommunen anser at reguleringsplan er det beste planverktøy for å få de nødvendige avklaringer på plass. Vi ser også at reindrifta er negativ. Dette er også en begrunnelse for å stille eventuelt reguleringsplankrav. Kommunen vil imidlertid ikke ta endelig stilling til saken før konsesjon er gitt og tiltakshaver skal realisere utbyggingen. Dette som et foreløpig signal.

4. Vannforsyning til industriområde

Kommunen planlegger utbygging av Møllenes næringspark. Hovedbegrunnelsen for dette er etablering av et stort lakseslakteri for Grieg Seafood AS. En av utfordringene her er vannforsyningen. Et slikt anlegg vil kreve betydelige vannmengder til produksjonen. Alta kommune vurderer nå flere alternativer for vannforsyning. Ett av alternativene er bruk av grunnvann tilknyttet Mølleelvassdraget. Det er enda ikke avklart om Mølleelvassdraget er en tilfredsstillende forsyningskilde. Det foregår nå prøvepumping, slik at vi forventer en avklaring i løpet av høsten 2007. Dersom konklusjonen blir at Mølleelva er en tilfredsstillende vannkilde, er denne antakelig det økonomisk gunstigste alternativ.

Oppstår en slik situasjon, bør flere alternativer vurderes:

- En samordning av Mølleelva som energi- og vannforsyningskilde
- Et valg der Mølleelva enten blir en vannforsyningskilde eller energikilde

Alta kommune ønsker derfor at kommunens endelige uttalelse utsettes til prøveperioden er over og fått vurdert saken. Alta kommune bør be om utsettelse til 1. nov. 2007. Med de uttalelser som foreligger blant annet fra reindrifta, vil vi anta at søknaden får lang saksbehandlingstid. Vi tror en utsettelse ikke vil gi store negative resultater for Alta Kraftverk. En utsettelse er uformelt drøftet både med NVE og Alta Kraftlag.

Vi har i vårt saksfremlegg behandler de øvrige sider ved søknaden. Dette for at både Alta Kraftlag og NVE skal se kommunens samlede syn på de fagområdene som ikke gjelder Mølleelva som vannforsyningskilde.

5. Befaring

Alta Kraftlag er orientert om rådmannens innstilling om en utsettelse til 1. november. Alta Kraftlag er i den forbindelse opptatt av å kunne gjennomføre en befaring i barmarksesongen 2007. Rådmannen har i sitt saksfremlegg berørt de ulike sider av søknaden. Alta kommune anbefaler derfor at befaring gjennomføres i 2007. Det eneste punktet kommunen vil komme tilbake etter 1. november, er spørsmålet knyttet til vannforsyning. De øvrige punkter er avklart.

6. Konklusjon.

Utbygging av alternative energikilder er i samsvar med kommunens målsetting der dette bygger på en bærekraftig forvaltning. Kommunen vil derfor i utgangspunktet stille seg positiv til at Alta Kraftlag får bygge ut Møllenes Kraftverk som omsøkt.

Alta kommune ønsker imidlertid situasjonen omkring Mølleelva som vannforsyningskilde til kommende industriområde mer avklart før vi gir en endelig uttalelse. Alta kommune ber derfor om utsettelse på uttalelsen til 1. november 2007."

Fylkesmannen i Finnmark har sendt uttalelse i brev datert 21.06.2007:

"Vi mener at tiltaket ikke vil føre til forurensninger i vassdraget eller skade interesser knyttet til landbruket.

Annasvatnet og Lundstrømvatnet blir regulert med 3 meter mellom høyeste og laveste nivå. Reguleringen vil gi effekter i livsvilkårene for dyr og planter i vannene og i strandsonen, men effektene blir ikke så negative at det er nødvendig å iverksette tiltak for å bøte på skadene eller å frarå at det blir gitt konsesjon.

Reguleringen får også effekt på livsvilkårene for planter og dyr i og ved Mølleelva, men heller ikke her blir effekten så stor at vi vil frarå at det blir gitt konsesjon. Imidlertid forutsetter dette at Mølleelva, mellom inntaket på kote 420 og utløpet ved sjøen, blir tilført så mye vann at effekten av redusert vannføring blir akseptabel. Søker foreslår en minstevannsføring på 20 liter/sekund. Vi mener at dette kan være tilstrekkelig vannføring fra november til og med april, men at vannføringen bør fastsettes noe høyere fra mai til og med oktober. Vi er usikre på hvilken størrelse det bør være på vannføringen fra mai til og med oktober, men ber NVE fastsette vannføring etter erfaring med tilsvarende saker."

Finnmark fylkeskommune har gitt uttalelse i brev av 13.03.2007:

"... Areal- og kulturvernavdelingen har befart det aktuelle området uten at det ble påvist automatisk freda kulturminner, og har derfor ingen merknader til tiltaket.

Skulle det under arbeidet likevel komme fram gjenstander eller andre spor fra eldre tid, må arbeidet stanses omgående og melding sendes areal- og kulturvernavdelingen, jf. lov om kulturminner av 1978, § 8. Denne meldeplikt må formidles videre til de som skal utføre tiltaket.

Denne uttalelsen er gitt på vegne av Finnmark fylkeskommune. Vi gjør forøvrig oppmerksom på at det skal hentes inn en egen uttalelse fra Sametingets miljø- og kulturvernavdeling, Finnmark."

Sametinget, Miljø- og kulturvernavdelingen har gitt uttalelse i brev av 28.03.2007:

"Alta kraftlag a/l søker om utbygging av Mølleelva kraftverk. Dette innebærer at Lunstrømvatn og Annasvatn vest for Kåfjord i Alta kommune skal benyttes til reguleringsmagasin i forbindelse med utbygginga. Inntak til kraftverket skal gjøres ved kote 420 i Mølleelva og selve kraftstasjonen er tenkt plassert like ved E6-ned ved fjorden. Vannet skal ledes i rør som er enten nedgravd eller boret inn i fjell. I tillegg er det behov for atkomstvei til reguleringsdammene i begge vatnene. Både Lundstrømvatn og Annasvatn er allerede påvirket av en gammel kraftutbygging fra 1906 og den nå planlagte reguleringen vil i følge opplysningene ikke endre på dagens tilstand i de to reguleringsmagasinene.

På grunn av den tidligere utbyggingen er det per i dag eksisterende dammer i begge vatnene, kraftverksinntak i Mølleelva og til dels også rørgate. Damanleggene i begge vatnene ble i tillegg opprustet i forbindelse med etablering av et landbasert settefiskanlegg på slutten av 1980-tallet, men anlegget ble ikke satt i drift den gangen. Det er i dag eksisterende sti/traktorvei fra Kåfjord helt opp til Halddetoppen og det er også eksisterende sti/vei til både gammelt inntak i Mølleelva og begge damanleggene. Søker planlegger å benytte seg av eksisterende installasjoner og infrastruktur i så stor grad som mulig. Det er for eksempel ikke behov for å endre verken sti/veitrase eller stigning i vesentlig grad, uten den skal kun utbedres ved behov.

Vi har selv ikke vært på befaring i det aktuelle området, uten Sametinget støtter seg til den befaring og uttalelse som foreligger fra Finnmark fylkeskommune, jf. brev fra fylkeskommunen

av 05.07.2006. Det ble i forbindelse med fylkeskommunens befaring ikke gjort funn av automatisk fredete kulturminner i tilknytning til det berørte tiltaket/området. Etter vår vurdering av beliggenhet og ellers kjente forhold kan vi derfor ikke se at det er fare for at det omsøkte tiltaket kommer i konflikt med automatisk fredete samiske kulturminner. Sametinget har derfor heller ingen spesielle kulturminnefaglige merknader til konsesjonssøknaden.

Vi minner imidlertid særskilt om aktsomhetsplikten. Skulle det likevel under arbeid i marken komme fram gjenstander eller andre spor som viser eldre aktivitet i området, må arbeidet stanses og melding sendes Sametinget omgående, jf. lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner (kml.) § 8 annet ledd. Vi forutsetter at dette pålegg formidles videre til dem som skal utføre arbeidet i marken. Dette bør tas med som en del av konsesjonsvedtaket.

Vi minner også om at alle samiske kulturminner eldre enn 100 år er automatisk freda i følge kml. § 54 annet ledd. Samiske kulturminner kan for eksempel være bygninger, hustufter, gammetufter, telboplasser (synlig som et steinsatt ildsted), ulike typer anlegg brukt ved jakt, fangst, fiske, reindrift eller husdyrhold, graver, offerplasser eller steder det knytter seg sagn til. Denne oppregningen er heller på ingen måte uttømmende. Mange av disse er fortsatt ikke funnet og registrert av kulturminnevernet. Det er ikke tillatt å skade eller skjemme fredet kulturminne, eller sikringssonen på 5 meter rundt kulturminnet, jf. kml. §§ 3 og 6.

Vi gjør forøvrig oppmerksom på at denne uttalelsen bare gjelder Sametinget, og viser til egen uttalelse fra Finnmark fylkeskommune."

Universitetet i Tromsø, Tromsø museum, Fagenhet for arkeologi har gitt uttalelse i brev av 12.03.2007:

"...Etter kulturminnelovens § 14 er Tromsø Museum rette myndighet for forvaltning av kulturminner under vann både i sjø og vassdrag i Nord-Norge.

Prosjektet omfatter bygging av et kraftverk i Mølleelva med reguleringsmagasiner i Annasvatn og Lundstrømsvatn. Reguleringsmagasinene vil bli etablert ved å oppruste eksisterende damanlegg.

Tromsø Museum har ingen merknader til søknaden fordi tiltak som planlegges i vann er såpass begrenset i omfang."

Reindriftsforvaltningen Vest-Finnmark har sendt uttalelse i brev datert 03.05.2007:

" Viser til oversendelse mottatt 1. mars med saksdokumenter. Reindriftsforvaltningen registrerer at saken også er sendt Rbd 26 til uttalelse. Reindriftsforvaltningen har vært i kontakt med distriktet vedr. uttalelsen. Grunnet hektisk arbeid med vårflyttingen er ikke reindriftsforvaltningen kjent med om distriktet har hatt tid til å behandle saken.

Reindriftsinteressene i saken framkommer i konsesjonssøknaden pkt 3.12 og de avbøtende tiltakene i forhold til reindrifta i pkt. 4.2 og 4.3.

Områdestyret i Vest Finnmark v/reindriftsagronomen vil uttale:

"Områdestyret konstaterer at det totale inngrepet knyttet til Mølleelva kraftverk vil innebære et nytt innhogg i reindriftens beitearealer, samtidig som inngrepet vil innebære uro og forstyrrelser i byggeperioden. Dette er da også grunnen til at det berørte distrikt tidlig i prosessen og i møter med Alta kraftlag a/l har vært motstander av denne utbyggingen."

Områdestyret vil derfor tilrå at det ikke blir gitt konsesjon til utbygging av Mølleelva kraftverk.

Dersom NVE likevel velger å innvilge søknaden, vil et viktig avbøtende tiltak være å utelate heving av Annasvatn i konsesjonen. Områdestyret forutsetter videre at de avbøtende tiltakene som foreslås i konsesjonssøknaden gjennomføres i sin helhet og tas med i konsesjonsvilkårene.

Denne uttalelsen er gitt i medhold av områdestyrets delegasjonsvedtak i sak 13/04."

Statens vegvesen, Region nord, har gitt uttalelse i brev av 12.03.2007:

"...Vedlagt følger kopi av reguleringsplanforslag E6 Storsandnes - Alta, parsell Møllnes - Kvenvik. Denne planen er nå oversendt Alta kommune til sluttbehandling.

Statens vegvesen oppfatter situasjonen slik at planlagt bygging av Mølleelva kraftverk er forenelig med foreliggende reguleringsplan, og vi har derfor ingen ytterligere kommentarer.

Eventuelle uoverensstemmelser må fremmes som reguleringsendringer."

Reinbeitedistrikt nr 26 – Lakkonjargga har sendt uttalelse i brev datert 03.05.2007:

"D- 26 vil gjøre NVE oppmerksom på at søknaden er mangelfull på beskrivelse av rettighetsforhold i det omsøkte området. Det er ikke i rapporten nevnt et ord om Lakkonjargas reindriftssamenes rettigheter i området. Bruksretten for reineiere er ervervet gjennom alderstidsbruk over flere 100 år.

D- 26 viser også til vedtak gjort 24. august 2005 og vil fastholde dette vedtaket og gå imot utbyggingen.

Området hvor det er planlagt småkraftverk ligger midt i sommerbeiteområdet og i tillegg er dette området en viktig kalvingsområde, flytte- og trekkleier for reinflokken. Dette er et viktig kjerneområdet i den forstand at området er i bruk gjennom hele sommeråret. Kraftutbygging vil gi store negative konsekvenser og ringvirkninger. Ved hevinga av Annasvatn og Lundstrømvatn vil dette stenge de naturlige trekkvegene for rein. Rørledningene oppe på bakken vil også hindre reinen i å bruke de naturlige trekkleiene. Om våren når reinflokkene holder på å flytte til distriktet vil trekkvegene være stengt, reinen vil stoppe og snu tilbake. Dette vil få store konsekvenser og negative ringvirkninger for hele driftsmønsteret, det vil bli opphopning av rein foran vannene og rørledningen. Ved opphopning av rein vil reinen snu og måtte finne andre trekkleier. Dette kan føre til at reinen presses til andre områder, andre distrikter, dette vil skape sammenblandinger som igjen fører til merarbeid og overbeiting i området lengre unna forstyrrelskilden. Dette igjen vil få en negativ effekt for nedsatte vekter hos rein både i vårt distrikt og i nabodistriktet hvor reinen er sammenblandet. Ved nedsatte vekter vil dette føre til store økonomiske tap både for vårt distrikt og også for nabodistriktet hvor reinen vil bli presset til. Dette vil også gi utslag i reproduksjon av rein og for fruktbarheten om høsten.

Det har vist seg i tidligere undersøkelser at simle- og forstringsflokker er de mest følsomme mot slike forstyrrelsesmomenter. Undersøkelser viser at beitepresset øker i omfang mer enn 10 km fra forstyrrelskilden. En som er blitt utført i Rondane nasjonalpark i 1991-1996 viser at 94% av alle simler og kalver unngikk området i mindre enn 10 km fra anleggsområdene.

Undersøkelsen viste at fostringsflokkene søkte tilhold mer enn 15- 25 km unna forstyrrelskilden. Inngrep fører til at beitingen fortsettes i området langt unna forstyrrelskilden. Sommerbeitene har stor betydning for om reinen skal klare seg gjennom vinteren. Nedsatte vekter hos simlene pga. økt beitekonkurranse virker inn på reproduksjonen. Fødselsvekt og simlenes kroppsvekt er avgjørende for melkeproduksjonen og deretter for fruktbarheten om høsten.

Det er allerede påvist at pga. utbygging som står der i dag har gjort at det er svært vanskelig å få samlet rein om høsten. Hvis Annavatn og Lundstrømvannet blir hevet vil dette utgjøre en sperring for dette området slik at det vil være umulig å få samlet reinen ut om høsten og også få reinen flyttet inn i sommerbeiteområdet om våren. Dette området brukes også som kalvingsområdet og med denne planlagte utbyggingen vil umuliggjøre kalving i dette området. Det er påvist at vann som hevet har store råk og dette vil utgjøre en fare for reinene særlig småkalver. Som nevnt tidligere vil en permanent åpen veg skape uønsket trafikk og forstyrre reinen både i kalvingsperioden og ellers i den korte sommerperioden som er svært viktig for reinens kommende høst/vinter med tanke på overlevelse og reproduksjon for reinen. Dette området er også et viktig luftingsområde for reinen.

Konklusjon:

D- 26 er et av de største distriktene i Vest- Finnmark, og dette planlagte utbyggingsarbeidet vil berøre alle medlemmer som har rein i distriktet, men vil også berøre nabadistriktene da dette vil gi ringvirkninger. Innskrenkinger av dette området og heving av Annasvatn /Lundstrømvatn vil berøre hele sonen og Vest-Finnmark reinbeiteområde. Store negative konsekvenser for hele Vest-Finnmark reinbeiteområde og for reindriftssamfunnet. Det er allerede stort tap av beiten i sommerbeitedistrikt 26.

Distriktet vil anmode om at NVE i samarbeid med distriktet foretar befaringsavtale av området i sommer. Distriktet vil herved kreve om konsultasjon mellom distriktet og myndigheten i denne saken, viser til konsultasjonsavtale mellom Sametinget og regjeringen 2005."

Søkers kommentar til høringsuttalelsene

Søker har i brev av 03.07.2007 kommentert de innkomne høringsuttalelsene slik:

" Viser til NVEs brev av 21. juni 2007 vedlagt høringsuttalelser fra:

- Finnmark fylkeskommune*
- Universitetet i Tromsø*
- Reinbeitedistrikt nr. 26 – Lakkonjargga*
- Reindriftsforvaltningen*
- Sametinget*
- Statens Vegvesen*

Vi har i tillegg mottatt uttalelser direkte fra:

- Fylkesmannen i Finnmark*
- Alta kommune*

1. Søknadsalternativet i forhold til Samla Plan prosjekt 85101.

NVE ber innledningsvis om våre kommentarer til søknadsalternativet i forhold til Samla Plan prosjekt 85101.

Bakgrunnen for vår interesse for å vurdere kraftproduksjon i Mølleelva, er de reguleringsanleggene som allerede eksisterer i vassdraget, og den reguleringsstillatelsen som ble gitt til Norsalar for settefiskproduksjon i 1988. Det omsøkte prosjektet har store avvik i forhold til SP-prosjektet, spesielt reguleringsmessig. Mens SP-prosjektet hadde regulering opp i

mot 17 m har det omsøkte prosjektet 3 m som i reguleringsstillatelsen fra 1988. For årsproduksjon har SP-prosjektet ca 16,5 GWh mens det omsøkte har ca 14 GWh.

Stikkordsmessig oppsummert er vår vurdering at:

- En regulering på 17 m ville betydd et alvorlig inngrep både miljø og arealmessig i dette området som blant annet brukes av reindriften
- Den forholdsvis lave økningen av produksjonen vil ikke kunne forsvare den økte investeringen.
- Bruk av eksisterende installasjoner i vassdraget som har stått ubrukt i 20 år er en rasjonell løsning som også påvirker miljøet minst mulig.

Med bakgrunn i disse vurderingene valgte vi å søke om unntak fra Samla Plan behandling og at prosjektet kunne behandles som et småkraftprosjekt.

Svar fra NVE forelå i brev av 8. mars 2005 hvor det fremgår at grensen for behandling i Samla Plan i Stortingsvedtak av 18. februar 2005 ble øket til 10 MW og årsproduksjon 50 GWh, og at prosjektet dermed kan konsesjonssøkes.

2. Kommentarer til høringsuttalelsene hver for seg.

2.1 Finnmark fylkeskommune

Ingen kommentarer.

2.2 Universitetet i Tromsø

Ingen kommentarer.

2.3 Reinbeitedistrikt nr 26 – Lakkonjargga

De beskrevne virkningene på reindriften ligger utenfor vår kompetanse å vurdere. Nedenfor har vi kommentert noen uttalelser som tyder på misforståelse eller uklarheter i vår beskrivelse:

Avsnitt 3 side 1:

Heving av vann og rørledninger på bakken skaper hindringer i trekkveger.

Regulering: Det er ikke aktuelt å heve vannene utover dagens regulering. Lundstrømvatn har siden 1988 stått fullt den tiden av året reindriften benytter området. Annasvatn har sannsynligvis i hele den samme perioden, stått nedtappet på grunn av uferdig dam. Her vil man ved den planlagte regulering få en heving på 3 m. Reguleringen av Annasvatn er tatt opp i søknaden som et mulig avbøtende tiltak som også kan øke tilgjengelig beiteland. En vurdering av dette opp i mot pålagt minstevassføring vil vi stille oss positive til.

Rørledninger: Det er ikke planlagt rørledninger i dagen utover de første 50 m nedstrøms inntaket. På denne strekningen vil røret kun være et mulig hinder for kryssing av elva. Kryssing av elva på denne strekningen anser vi som svært vanskelig på grunn av terrengets beskaffenhet. Vi vil også presisere at inntaket planlegges etablert 1,3 km nedstrøms dam i Lundstrømvatn. På reindriftens kartverk er den eneste trekkvegen som krysser elva angitt ca 500 m nedstrøms dam i Lundstrømvatn. På strekningen fra dam i Lundstrøm til inntaket, planlegges ingen inngrep. Det må påregnes en noe høyere vannføring enn normalt på strekningen om høsten. Denne vil uansett være lavere enn det som oppleves i mai – juni uavhengig av kraftproduksjon.

Avsnitt 2 side 2:

Regulering: Viser til kommentarer ovenfor

Anleggsveg: Det vil ikke være behov for en åpen veg for kraftverkets drift, heller ikke en standard utover det som er der i dag. Noe opprusting for bruk i anleggsperioden må påregnes.

2.4 Reindriftsforvaltningen

Det vises til kommentarer i avsnitt 2.3

2.5 Sametinget

Ingen kommentarer.

2.6 Statens Vegvesen

Ingen kommentarer.

2.7 Fylkesmannen i Finnmark

Ingen kommentarer

2.8 Alta kommune

Avsnitt 4. Vannforsyning til industriområde

Problemstillingen har kommet opp etter at søknaden om konsesjon ble sendt og det er derfor ikke vurdert hvilke løsninger som kan finnes. De er fortsatt ikke avklart om vannforsyning fra Mølleelva er aktuelt. I tilfelle dette skulle bli den aktuelle løsningen for industriområdet, er Alta Kraftlag positivt innstilt til å søke løsninger som kan fungere tilfredsstillende for begge parter.

Tilleggsuttalelser

Etter NVEs sluttbefaring har kommunen sendt endelig uttalelse og fylkeskommunen en tilleggsuttalelse.

Alta kommune har fattet følgende vedtak enstemmig i formannskapet 14.01.2009:

”...

1. *Alta formannskap viser til søknaden fra Alta Kraftlag om konsesjon for bygging av kraftverk i Mølleelva. Alta kommunes generelle utgangspunkt er at en er positiv til utbygging av alternative energikilder der dette bygger på en bærekraftig forvaltning. Det gjør søknaden fra Alta Kraftlag.*
2. *Med de merknader som fremkommer i rådmannens saksfremlegg, anbefaler Alta kommune at Alta Kraftlag gis konsesjon for bygging av kraftverk i Mølleelva.*

Fra kommunens brev av 19.01.2009 og saksframlegg gjengir vi følgende:

”Kommunen ba i august 2007 om en utsettelse på den endelig uttalelsen. Bakgrunnen for dette er at Alta kommune har hatt til vurdering om Mølleelva også kunne benyttes som vannkilde for Møllenes næringspark som vi har under planlegging. Med de prosesser som har vært i saken og med Alta Kraftlag, er dette nå avklart. Alta formannskap har nå ferdigbehandlet saken i møte 14.01.09.

Formannskapetets vedtak og saksfremlegg fra møte 14.01.09 vedlegges. Med uttalelsene fra møtene 20.08.07 og 14.01.09 har Alta kommune gitt de nødvendige uttalelser i saken, slik at NVE kan sluttbehandle søknaden fra Alta Kraftlag om konsesjon for bygging av kraftverk i Mølleelva.”

Finnmark fylkeskommune har gitt innspill i brev datert 09.10.2007:

” Viser til tidligere korrespondanse i saken og felles synfaring 1.10.2007 med muntlig orientering om eventuelle innspill etter synfaringen vil bli tatt med i den videre saksbehandlingen.

Bakgrunn

Alta Kraftlag A/L har levert en konsesjonssøknad (datert 9. januar 2007) om bygging av Mølleelva kraftverk i Alta kommune. Finnmark fylkeskommune befarte de omsøkte tiltaksområdene i 2006 og påviste ingen automatisk fredete kulturminner. Under felles synfaring ble det opplyst om at enkelte tiltak fastsatt i konsesjonssøknaden var vurdert endret i ettertid. Dette gjelder spesielt alternative løsninger vedrørende nedgraving av rørtrase mellom de to tunnelene og en usikkerhet angående utbedringen av den eksisterende atkomst til observatoriet på Haldde-toppen, her tenkt brukt som anleggsvei i anleggsperioden.

Innspill

Finnmark fylkeskommune vil påpeke at avvik fra omsøkte tiltak angitt i konsesjonssøknaden ikke har vært behandlet av Finnmark fylkeskommune. Avvik i tiltak og spesielt tiltaksområder kan medføre at undersøkelsesplikten jf. Lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner (kulturminneloven) § 9 for avvikene ikke anses som oppfylt. Finnmark fylkeskommune ber derfor NVE ta hensyn til dette i saksbehandlingen, og ber videre om at det settes krav i en eventuell konsesjon om at § 9 undersøkelser jf. kulturminneloven må være oppfylt før tiltaket kan iverksettes.

I konsesjonssøknaden vurderes utbedring og bruk av eksisterende atkomst til nordlysobservatoriet på Haldde som en anleggsvei i anleggsperioden. Finnmark fylkeskommune er etter synfaringen bekymret for resultatet av en større opprusting av atkomsten vil påvirke den helhetlige opplevelsesverdien til nordlysobservatoriet som et viktig og signifikant nyere tids kulturminne med nasjonale og internasjonale referanser. Bekymringen sees i sammenheng med at det vurderes større inngrep enn antatt ved nedgraving av rørtrase der det kan bli betydelig mengder overflødig masse sammen med utborede masser fra øvre tunnel. Dette kan medføre behov for flere typer kjøretøy som vil legge premisser for opprustingen av atkomsten og atkomstens forfatning etter anleggsperioden. I konsesjonssøknaden er det ikke planlagt et massedeponi, og dette har Finnmark fylkeskommune da heller ikke vurdert.”

Tilleggsopplysninger og -kommentarer

Alta Kraftlag a/l har etter sluttbefaringen, fylkeskommunens innspill og kommunens endelige uttalelse justert utbyggingsplanen og gitt tilleggskommentar i brev datert 20.05.2010. Vi gjengir vi følgende:

”...Det bes om en uttalelse vedr. følgende punkter:

- 1. Endringer av hoveddata etter flytting av kraftverket*
- 2. Beregning av naturhastekrefter*
- 3. Bekreftelse av avtaler med grunneiere*

4. Ev. kommentarer til brev fra Fylkeskommunens kulturvernavdeling av 9. september 2007.

5. Endringer av hoveddata etter flytting av kraftverket

Flytting av kraftverket oppover i vassdraget har blitt nødvendig på grunn av at Alta kommune har besluttet å regulere Mølleneset til industriformål og vil bruke vann fra Mølleelva til vannforsyning. Det er foretatt prøveboringer som har konkludert med tilfredsstillende kvalitet og mengde. Grunnvannbrønnene tenkes etablert på oversiden av ny E6. Det er nå avklart at avløpet fra kraftverket må "løftes" til kote 31 for å sikre at grunnvannsressursen holdes på et nivå som sikrer vannforsyningen.

I revidert tabell 1 nedenfor er det oppgitt data for kraftverket med uendret slukeevne og data for en økt slukeevne med tanke på å opprettholde tilnærmet samme produksjon. Vår søknad endres derfor fra den omsøkte slukeevnen på 1,16 m³/sek til en ny maks slukeevne på 1,36 m³/sek.

Revidert tabell 1: Hoveddata for kraftverket med endret plassering.

Kraftverket	Uendret slukeevne	Økt slukeevne
Nedbørfelt (km ²)	19,6	
Middelvannføring (m ³ /s)	0,68	
Alminnelig lavvannføring (m ³ /s)	0,059	
Inntak på kote	420	
Avløp på kote	31	
Brutto fallhøyde (m)	389	
Midlere energiekvivalent (kWh/m ³)	0,91	0,91
Slukeevne, maks. (m ³ /s)	1,16	1,36
Slukeevne, min. (m ³ /s)	0,12	0,14
Tilløpsrør, diameter (mm)	750	750
Tunnel, tverrsnitt (m ²)	0,44	0,44
Tilløpsrør/tunnel, lengde (m)	2300	2300
Installert effekt, maks.(MW)	3,8	4,4
Bruktid (t)	3370	3070
Magasinvolym mill. m ³	1,5	
Annasvatn, HRV kote	482	
Annasvatn, LRV kote	479	
Lundstrømsvatn, HRV kote	474	

<i>Lundstrømvatn, LRV kote</i>	<i>471</i>	
<i>Produksjon, vinter (GWh) (1/10 – 30/4)</i>		
<i>Produksjon, sommer (GWh) (1/5 – 30/9)</i>		
<i>Produksjon, årlig middel (GWh)</i>	<i>12,8</i>	<i>13,5</i>
<i>Utbyggingskostnad (mill .kr)</i>	<i>41</i>	
<i>Utbyggingspris (kr/kWh)</i>	<i>2,92</i>	

PS: Kalkylen er ikke revidert verken for kortere vannveg eller for økt installasjon.

5. Beregning av naturhestekrefter

<i>Fallhøyde etter flytting til kote 31*</i>	<i>389 m</i>
<i>Samlet magasin, (som i søknad)</i>	<i>1,5 mill. m³</i>
<i>Årlig midlere avløp fra felt</i>	<i>20,8 mill. m³</i>
<i>Magasinprosent</i>	<i>7,21 %</i>
<i>Regulert vassføring i % av midlere</i>	<i>22 % (Reg. kurve for Vassbotnelv – Halsnes)</i>
<i>Regulert vassføring fra Lundstrømvann</i>	<i>0,145 m³/sek</i>
<i>- Alminnelig minstevassføring</i>	<i>0,059 m³/sek</i>
<i>Regulert-minus minstevassføring</i>	<i>0,086 m³/sek</i>

*Rettet fra 40 til 31 av NVE

Økt falleffekt som følge av regulering: *446 nat. hk. (13,33 x vannføring x fallhøyde)*

5. Bekreftelse av avtaler med grunneiere

I søknaden var oversikten over rettighetshavere som vist i tabell nedenfor:

<i>Eiendom</i>	<i>Andel (%)</i>	<i>Rettighetshaver</i>
<i>14/1</i>	<i>48</i>	<i>Finnmarkseiendommen</i>
<i>15/1</i>		
<i>14/13</i>	<i>47</i>	<i>Svein, Tore og Laurits Heitmann</i>
<i>15/26</i>		
<i>15/124</i>	<i>5</i>	<i>Johansen Eiendom</i>

Tabell 10: Rettighetshavere og deres andel av fallet

I ettertid er der flg. endringer:

<i>Eiendom</i>	<i>Andel (%)</i>	<i>Rettighetshaver</i>
<i>14/1</i>	<i>71,4</i>	<i>Finnmarkseiendommen</i>
<i>15/1</i>		

14/13	23,5	Aina Irene Heitmann Berger, Lars, Geir, Tore og Laurits Heitmann.
15/26		Representert ved Geir Heitmann.
15/124	5,1	Johansen Eiendom

Tabell 10: Rettighetshavere og deres andel av fallet

Endringen av fallandel på FeFo og familien Heitmann er resultat av forhandlinger mellom de to vedrørende grenser mellom eiendommene.

Avtale med Johansen Eiendom er signert. Avtalen må reforhandles etter flyttingen av kraftverket som reduserer fallandelen på 15/124.

Avtale med Fefo er klar til signering.

For avtale med familien Heitmann er avtaleteksten i store trekk klar, men det forhandles fortsatt om økonomi. Det er en klar intensjon hos begge parter om å bli enige om avtalen.

5. Brev fra Fylkeskommunens kulturvernavdeling av 9. september 2007

Før søknad gjorde kulturavdelingen en befaring for registrering av kulturminner. Brev med resultat fra befaringen er vedlegg 7 til søknaden. Det konkluderer med at det ikke er registrert automatisk fredete kulturminner. De har således ingen merknader til søknaden, men minner om plikten til å stanse arbeidet og melde dersom noe dukker opp under arbeidet.

Brevet av 9. sept 2007 er laget etter konsesjonsbefaringen. Det tar opp flg. saker:

Mulig avvik på gravetrasé mellom de to tunnelåpningene. De presiserer at alternative gravetraseer ikke er befart for kulturminner. Vi vil sjekke ut med Kulturavdelingen hvilket område som kan anses befart, og sørge for ny befaring om nødvendig ved avvik fra planlagt trace. Vi vil i denne sammenheng også peke på innledningen til kap. 2 som sier at "justering av driftsvannveg må påregnes under detaljplanleggingen".

Overskuddsmasser fra graving og boring av øvre tunnellop. Vi vil her vise til kap. 2.2.7 i søknaden som beskriver hvordan vi har tenkt å behandle utgravde masser samt masser fra boring av øvre tunnellop.

Opprusting av Halddevegen. Det uttrykkes bekymring for at en opprusting av Halddevegen vil påvirke verdien av Haldde som kulturminne. Det finnes få eller ingen alternativer for adkomst med kjøretøyer utenom Halddestien. Det er ut i fra dette vanskelig å love at Halddestien skal fremstå helt uberørt etter bruk til utbyggingen. Vi vil bestrebe oss på å gjøre utbedringer så "beskjedne" som mulig, og i nær kontakt med berørte instanser.

5. Oppsummering

- På grunn av flyttingen av kraftverkets avløp til kt 31 søkes det om å øke maks slukeevne fra 1,16 til 1,36 m³/sek for å opprettholde en årsproduksjon på omtrent samme nivå. Vi vil også peke på den positive effekten for landskap i den nedre delen av elva som flyttinga vil ha. Den betyr at hele den delen av elva som er synlig fra omgivelser som brukes, vil være uberørt. Vi anmoder om at dette tas med som et argument ved fastsettelse av minstevassføring.
- Beregning av naturhestekrefter gir som resultat 446 nat. hk.

- *Avtale med grunneierne FeFo og Johansen Eiendom er klare. Det pågår forhandlinger med familien Heitmann om den økonomiske kompensasjonen med et klart mål hos begge parter om å komme til enighet.*
- *Når det gjelder brevet fra Fylkeskommunens kulturavdeling, så vil vi uttrykke vår målsetting om å gjennomføre prosjektet med minimum inngrep i samråd med de berørte. Ved detaljprosjekteringen vil vi også utrede om en sammenhengende boring fra kraftverk til inntak kan være mulig. Hvis dette kan gjennomføres teknisk og innenfor en akseptabel økonomi for prosjektet, så vil en slik løsning bli valgt.*

Alta Kraftlag a/l har sendt tilleggsopplysninger for den justerte planen om sesongfordeling av kraftproduksjonen, oppdatert kostnadsoverslaget og beregnet produksjonen ved slipp av ulike minstevannføringer i brev datert 21.06.2010. Vi gjengir følgende:

” ...

1. Produksjon for sommer og vintersesong.

Ut i fra varighetskurver og data i hydrologirapporten som er vedlegg til søknaden samt endringer i maskinens slukeevne kommer vi til:

<i>Prod sommer</i>	<i>9,7 GWh</i>
<i>Prod vinter</i>	<i>3,8 GWh</i>
<i>Totalt</i>	<i>13,5 GWh</i>

Som det fremgår er den økte slukeevnen det søkes om tenkt oppnådd uten økning av dimensjon på vannveg, kun ved økning av hastighet.

2. Oppdatert kostnadsoverslag.

I det oppdaterte overslaget er det tatt ut 300 m nedgravd rør, økt slukeevne på turbin og ytelse på generator. Det opprinnelige kostnadsoverslaget var basert på NVEs kostnadsgrunnlag fra 2005. I denne korreksjonen har vi brukt indeksene for justering til 2007 som er det sist kjente kostnadsgrunnlaget.

<i>Utbedring av dammer</i>	<i>2.700</i>
<i>Inntaksdam</i>	<i>2.400</i>
<i>Rørledning</i>	<i>20.304</i>
<i>Bygning</i>	<i>1.200</i>
<i>Maskin – elektro</i>	<i>10.705</i>
<i>Kraftlinje</i>	<i>88</i>
<i>Landskapspleie</i>	<i>500</i>
<i>Uforutsett</i>	<i>2.000</i>
<i>Planl./adm.</i>	<i>1.000</i>
<i>Erstatningar-/erverv</i>	<i>2.000</i>
<i>Finans-/avrunding</i>	<i>2.103</i>
<i>Sum eks. mva.</i>	<i>45.000</i>

Utbyggingspris: 3,33 kr/kWh.

...

5. Beregning av produksjon ved slipp av 5-percentil som minstevassføring i vinter- og sommersesong

Alminnelig lavvannføring	68 l/sek	
5-percentil sommer	75 l/sek	
vinter	38 l/sek	
Omsøkt minstevassføring	20 l/sek	
Avrenning årsmiddel	680 l/sek	totalt 21,4 mill. m ³
sommer	1360 l/sek	totalt 17,7 mill. m ³
vinter	200 l/sek	totalt 3,7 mill. m ³

Sommeren:

For sommeren er 5-percentilet omtrent likt med alminnelig lavvannføring, men opp imot 3 ganger høyere enn den omsøkte minstevannføring på 20 l/sek. 5-percentilet blir 5,5 % av middel, mens den omsøkte blir 1,4% av middel. Med oppløsning som på de varighetskurvene i søknaden så er det vanskelig å lese bevegelsen på "sum lavere" ved en endring av vannføring på dette nivået, men et anslag er at utnyttbar vannmengde reduseres med opp imot 1 % noe som gir en reduksjon på ca. 170 000 kWh.

Vinteren:

For vinteren er 5-percentilet omtrent dobbelt så stor som den omsøkte lavvannføring. 5-percentilet blir 20 % av middel, mens den omsøkte blir 10 % av middel. Netto utnyttbar vannmengde reduseres med ca. 7%. Dette gir igjen en reduksjon på ca. 250 000 kWh.

Det presiseres at disse beregningene blir ganske grove anslag på grunn av oppløseligheten i varighetskurvene. Et sammendrag blir at produksjonen ansås til:

Sommer	9,53 GWh
Vinter	3,55 GWh
Totalt	13,08 GWh

Vi tillater oss her å gjenta det vi sa i vårt brev av 10. mai om den positive effekten ved flyttingen av kraftverket. Effekten for landskap i den nedre delen av elva vil være betydelig i og med at hele den delen av elva som er synlig ved ferdseil i de omgivelser som brukes, vil være uberørt. Vi anmoder igjen om at dette tas med som et argument ved fastsettelse av minstevassføring.

...

Alta Kraftlag a/l har fått beregnet restvannføringer samt antall dager da vannføringen er lavere enn laveste slukeevne pluss minstevannføringen og antall dager da vannføringen er større enn største slukeevne for et tørt år, et middels år og et vått år for den justerte utbyggingsplanen i e-post datert 09.07.2010:

"...

Restvannføringskurver

For å bestemme restvannføringen for et punkt rett nedstrøms inntaket for kraftverket er det laget en modell hvor utgangspunktet er den observerte daglige skalerte vannføringen for målestasjon 213.2 Leirbotvatn i perioden 1962 – 2009.

I modellen er det lagt inn følgende forutsetninger:

- Største slukeevne for turbinen er 1,360 m³/s.
- Minste slukeevne for turbinen er 0,140 m³/s.
- Minstevannføringen er 0,066 m³/s
- Annasvatn reguleres mellom kote 482 moh. og 479 moh. Magasinivolum er ca. 0,490 mill. m³. Lundestraumvatn reguleres mellom kote 474 moh. og 471 moh. Magasinivolum er ca. 1,01 mill. m³. I modellen blir disse slått sammen til et magasinivolum på 1,50 mill. m³.

Restvannføringen er funnet ved å trekke slukeevnen fra den estimerte vannføringen ved inntaket. Når tilsiget er større enn største slukeevnen til turbinen og magasinet er fullt, vil alt overskytende vann gå som restvannføring. Når tilsiget er mindre enn summen av laveste slukeevne + minstevannføringen og magasinet er tomt, slippes hele tilsiget.

Estimert restvannføring og naturlig vannføring for et tørt (1980), middels (1979) og vått (1964) år er illustrert i figur 2. Figur 3 viser et utsnitt av plottene i figur 2 for å vise lavvannsverdier. I tabell 1 vises antall dager den naturlige vannføringen er mindre enn laveste slukeevne, antall dager den naturlige vannføringen er større enn største slukeevne og årsmiddelvannføring for de tre årene.

Tilslig fra restfeltet nedstrøms inntaket på strekningen der elva går i rør, vil bidra til å øke restvannføringen som vil øke gradvis nedover elven. Størrelsen på restfeltet mellom inntaket og utløpet til kraftverk er ca. 3,6 km² og har et middelavløp på rundt 60 l/s. Det er en litt større sidebekk som kommer inn på strekningen elva går i rør ca. 1,2 km nedstrøms inntaket. I lavvannsperiodene vil bidraget være lite.

...

Tabell 1. Middelvannføring, antall dager da vannføringen er lavere enn laveste slukeevne pluss minstevannføringen og antall dager da vannføringen er større enn største slukeevne for et tørt år, et middels år og et vått år.

	Tørt år (1980)	Middels år (1979)	Vått år (1964)
Middel årsavrenning (m ³ /s)	0,468	0,680	0,917
Antall dager da naturlig vannføring < laveste slukeevne (0,14 m ³ /s) + minstevannføring (0,066 m ³ /s)	282	222	153
Antall dager da vannføringen > største slukeevne (1,36 m ³ /s)	35	40	69

... ”

Norges vassdrags- og energidirektorats (NVEs) merknader

Om søker

Alta Kraftlag a/l ble stiftet i 1948. Selskapet er organisert som et samvirkeforetak med samtlige av selskapets nettkunder som andelshavere. Kraftlaget er områdekonsesjonær i Alta, Loppa og Kvænangen kommuner og driver i tillegg tre egne kraftverk, Kåven (3,8 MW/16,6 GWh), Hakkstabban (0,8 MW/2,0 GWh) og Mattisfoss (2,3 MW/15,0 GWh) med en total årsproduksjon på ca. 34 GWh. Selskapet vil nå bygge og drive flere småkraftverk i nettkonsesjonsområdet. Utbygging vil skje etter avtaler med fall- og grunneiere som skal beholde eiendomsretten til de ressursene som skal brukes.

Om søknaden

Alta kraftlag a/l søker om tillatelse etter vannressursloven § 8 til å bygge Mølleelva kraftverk i Kåfjord i Alta kommune i Finnmark. Formålet med søknaden er å bidra til utvikling av grunneiernes ressurser og styrke egenproduksjonen i selskapets område. Andelslaget søker om å få utnytte de samme reguleringene i Annasvatn og Lundstrømvatn som NORSALAR fikk tillatelse til ved kongelig resolusjon 23.09.1988 etter vassdragsloven §§ 104-105. Reguleringene gir ikke en kraftøkning utover 500 nat. hk., og søknaden kan derfor i sin helhet behandles etter vannressursloven.

Etter høringsrunden, NVEs befaring den 01.10.2007 og Alta kommunes endelige uttalelse 14.01.2009 har søker justert sin utbyggingsplan. I tabellen nedenfor er nøkkeltallene i søknaden og den justerte planen listet opp:

Alt.	Ytelse	Produksjon, GWh			Kostnader		
		Vinter	Sommer	Sum	Mill. kr	Kr/kWh	Prisnivå
Søknad	4,0	4,4	9,6	14,0	41,0	2,92	2005
Justert plan	4,4	3,8	9,7	13,5	45,0	3,33	2007

Den justerte planen går kort ut på å utnytte til tilsiget fra et nedbørfelt på 19,6 km² i et fall mellom inntaket på kote 420 m og kraftstasjonen ved kote 31. De tidligere etablerte, men uferdige dammene ved utløpene av Annasvatn og Lundstrømvatn skal settes i stand slik at de får et samlet magasinivolum på 1,5 mill. m³ innenfor en reguleringshøyde på 3 m. Vannveien blir bygd som nedgravd/-sprengt rørgate og tunnel over en samlet strekning på 2300 m. Kraftverket blir nærmere beskrevet i avsnittet "Teknisk plan". De viktigste endringene i forhold til søknaden er følgende:

Kraftstasjonen er flyttet ca. 300 m oppstrøms elva fra Møllneset opp til det tidligere vanninntaket for det nedlagte smoltanlegget. Aggregatet får økt slukeevne og ytelse i forhold til installasjonen som er beskrevet i søknaden. Hele rørgata skal graves ned eller legges i tunnel, og tilløpsrøret blir forkortet ca. 300 m.

Beskrivelse av området

Nedbørfeltet til Mølleelva, som heter Mánešjohka på samisk, ligger vest for Kåfjorden i Alta. Vannskillet ovenfor det planlagte inntaket til Mølleelva kraftverk ved kote 420 følger fjellryggene

mellom Storfjellet (599 moh.) i øst, Halde (907 moh.) i sydøst, store Haldi (1149 moh.) i sydvest, Flintfjellet (877 moh.) i nordvest og høydene 614 og 565 i nordøst. Fra utløpet av vatn 835 øverst i vassdraget renner elva nordøstover ned til Annasvatn og Lundstrømvatn. Disse ble demt opp i forbindelse med tidligere behov for kraft- og vannforsyning til Kåfjord kopperverk og NORSALARs settefiskanlegg som er nedlagt. Nedenfor reguleringsmagasinene renner elva mot øst og syd i en dyp v-dal med bekkekløfter og fossefall ned til sjøen ved Møllneset i Kåfjorden. Vassdraget har også flere sidegreiner med mindre, uregulerte vatn. Nedbørfeltets areal er på 23,3 km², og vassdraget har lengde på ca. 11 km fra store Haldi til Møllneset.

I vassdraget faller det en årsnedbør på ca. 400 mm nede ved fjorden og som øker til ca. 1100 mm i øvre partier av nedbørfeltet. Ved utløpet i sjøen har Mølleelva en beregnet årsmiddelvannføring på 0,74 m³/s.

Berggrunnen i øvre og nedre deler av utbyggingsområdet består av metabasalt med lag av leirskifer og kalkstein som forvitrer lett og gir mye næring til planter. I midtre partier finnes soner med dolomitt, sandstein og skifer. På nordsiden av elva er det stedvis bratte fjellsider med steinurer. Den største ura ligger nedenfor fjellet Geitnesen, om lag 1 km opp fra sjøen. Nedenfor kote 200 har elva gravd seg gjennom en morenerygg og avsatt store mengder løsmasser.

Tregrensa i området ligger på ca. kote 400 i de lune liene rundt Mølleelva. Ovenfor skoggrensa er vegetasjonen plassert i de alpine sonene, og nedenfor finner vi den nordboreale sonen. Vegetasjonsseksjonene viser den geografiske variasjonen fra kyst med svake innslag av vestlige arter til innland preget av østlige trekk.

Eksisterende inngrep i vassdraget

Annasvatn og Lundstrømvatn ble først regulert i forbindelse med kraft- og vannforsyning til Kåfjord kopperverk og seinere for vannforsyning til NORSALARs settefiskanlegg. Kopperverket var i drift i to perioder, 1826-78 og 1896-1909. Kraftverket i Mølleelva startet opp i 1903, men en stor flom i 1932 ødela damhytta og reguleringsanleggene. Etter dette ble utstyret demontert og fjernet, men rester av inntaket ligger fortsatt synlig med det steinmurte inntakskammeret med jernrist på toppen, om lag 1,3 km nedenfor dammen ved utløpet av Lundstrømvatn. Spor etter den 2,5 km lange vannvegen kan øverst følges som ei fjellhulle langs sørsiden av Mølleelva og som ei grøft langs nedre parti av atkomstveien opp til det gamle nordlysobservatoriet på Haldde.

I 1987-88 ble det bygget nye dammer ved utløpene av Annasvatn og Lundstrømvatn for å sikre stabil vannforsyning til settefiskanlegget. Dammene ble ikke fullført med luker og tappeorganer da NORSALAR gikk konkurs i anleggsperioden. Siden den gang Annasvatn har stått neddemt hele tiden og Lundstrømvatn stort sett fullt i sommersesongen og delvis nedtappet ellers. Betongplater til kjørevei for snøskuter over dammen til Lundstrømvatn ligger fortsatt lagret og strødd rundt i terrenget ved utløpet av vatnet.

Nede ved sjøen krysser E6 elva i flomålet. Ovenfor hovedveien ligger den store betongbygningen til det nedlagte settefiskanlegget. Vanninntaket til anlegget med betongkum og lukehus ligger ca. 300 m oppstrøms Mølleelvas utløp i sjøen. Ei 22 kV-linje krysser elva ved vanninntaket.

Ved etableringen av nordlysobservatoriet på Haldde i 1899 ble det bygget atkomstvei opp til toppen. Denne er en populær turvei i dag, men den holdes stengt med bom for motortrafikk. Fra veien går det avgreininger ned til det gamle kraftverksinntaket og damanleggene.

Teknisk plan

Søker har etter NVEs sluttbefaring og Alta kommunes beslutning om å regulere Møllneset til industriformål med vannforsyning fra grunnvannsbrønner på oversiden av E6 sendt inn en justert utbyggingsplan for Mølleelva kraftverk der kraftstasjonen er flyttet opp til kote 31. Denne planen legges til grunn for NVEs videre saksbehandling av prosjektet.

Reguleringer

Det planlegges å bruke de samme reguleringene av Annasvatn (HRV 482, LRV 479) og Lundstrømvatn (HRV 474, LRV 471) som NORSALAR AS fikk tillatelse til for drift av settefiskanlegg. Konsesjonen ble gitt i medhold av vassdragsloven §§ 104-106 ved kongelig resolusjon 23. september 1988. Begge vatnene ble den gang tillatt regulert 3 m ved å heve vannstandene 2 m og senke dem 1 m i forhold til normale vannstander. Da Annasvatn har stått nedtappet siden forrige dambygging i 1987-88, vil vannstanden nå bli hevet 3 m. Lundstrømvatnet har stått fullt eller gått med overløp om sommeren, og vannstanden blitt senket noe ned om høsten og vinteren ved tapping gjennom en åpen ventil i dammen. Samlet magasinivolum blir 1,5 mill. m³ fordelt på 0,49 mill. m³ i Annasvatn og 1,01 mill. m³ i Lundstrømvatn.

Betongdammen ved utløpet av Annasvatn må tettes. Ellers vil luker og tappeorganer bli montert slik at reguleringsmagasinene kan manøvreres for kraftproduksjon og slipp av minstevannføring fra Lundstrømvatn.

Overføringer

Det er ikke planlagt overføringer.

Inntak

Et nytt inntak vil bli bygget på kote 420. Det er behov for en 20 m lang og 1,5 m høy betongdam tvers over elva. Restene av det gamle, steinmurte kammeret planlegges brukt som en integrert del av inntaket. Det er bart fjell i elveleiet på damstedet.

Rørgate

Rørtraseen er planlagt på sydsiden av Mølleelva. Vannvegen skal legges i en 900 m lang tunnel mellom kotene 415 og 360 og en 650 m lang tunnel mellom kotene 280 og 40. Fjellhylla nedenfor inntaket må utvides for å få isolert og dekket til tilløpsrøret som får en diameter på 750 mm. Røret vil bli gravd ned i løsmasser eller sprengt ned i fjell på tre delstrekninger, 100 m i øvre, 750 m i midtre og 60 m i nedre parti.

Søker vurderer også å legge mesteparten av den 2300 m lange vannveien i tunnel som et alternativ dersom dette er økonomisk gjennomførbart. Dette kan utredes og godkjennes som en del av detaljplanen ved en eventuell konsesjon.

Kraftstasjon

Stasjonen vil få et areal på 150 m² og bli plassert på kote 31 ved lukehuset og betongkummen til vanninntaket til det nedlagte settefiskanlegget. Installert effekt blir 4,4 MW ved en største slukeevne på 1,36 m³/s. Minste slukeevne er oppgitt til 0,14 m³/s. Til sammenlikning har søker fått beregnet middelvannføringen til 0,68 m³/s og alminnelig lavvannføring til 0,059 m³/s ved kraftverksinntaket på kote 420.

Elektriske anlegg

Generatoren er i søknaden planlagt med en ytelse på ca. 5 MVA og en spenning på 5 kV. Transformatorens spenning er 5 kV og omsetning 5 kV/22 kV. Alta Kraftlag a/l har i ettertid opplyst at det vurderes å øke spenningen til 6,6 kV. Lavere spenningsnivå kan også være aktuelle, men dette vil bli bestemt etter at det ev. er gitt konsesjon. Tilknytningen til det lokale 22 kV-nettet som ligger i umiddelbar nærhet, skjer via en kort jordkabel. Linja har kapasitet til å ta imot kraftproduksjonen uten behov for forsterkninger i følge opplysninger fra søker som er netteier i området.

Veier

Atkomst til kraftstasjonen og nedre tunnelpåhugg vil skje med avkjøring fra E6 ved det gamle settefiskanlegget og derfra på anleggsveien opp til det gamle vanninntaket. Ved omlegging av E6 må ny avkjørsel bygges i samråd med Alta kommune og Statens vegvesen i henhold til reguleringsplanen for Møllneset industriområde.

Atkomst til midte parsell av rørtrasé, øvre tunnelpåhugg, inntak og magasiner planlegges ved å oppruste den gamle veien opp til nordlysobservatoriet på Haldde og avgreiningene til det gamle kraftverksinntaket og dammene ved Lundstrømvatn og Annasvatn. Mellom tunnelene er det behov for en midlertidig anleggsvei langs rørtaseen.

Massetak og deponi

Det er ikke planlagt eget massetak eller deponi. Overskuddsmasser fra den øverste tunnelen forutsettes lagt og jevnt ut langs den nedgravde rørtaseen. Massene fra den nederste tunnelen vil bli brukt til ombygging av E6 eller fylt ut på det planlagte industriområdet på Møllneset.

Hydrologisk grunnlag

Mølleelva kraftverk vil utnytte tilsiget fra et nedbørfelt på 19,6 km² ved inntaket på kote 420. Ved å bruke data fra NVEs digitale avrenningskart for perioden 1961-90 og en skalert vannføringsserie fra målestasjonen 213.4 Leirbotnvatn for årene 1962-2005 er middelvannføringen beregnet til 0,68 m³/s og alminnelig lavvannføring til 59 l/s. 5-persentil sommer- og vintervannføring er estimert til henholdsvis 78 l/s og 40 l/s. Målestasjonen ligger 25 km nordøst for Mølleelva.

Alta Kraftlag a/l foreslår i søknaden å slippe en minstevannføring på 20 l/s hele året.

Regulering av Annasvatn og Lundstrømvatn gir et samlet magasinivolum på 1,5 mill. m³ som tilsvarer 7 % av midlere årlig tilsig. Magasinene vil fylles opp under snøsmeltingen i mai og gå med overløp til midten av juli før de blir tappet ned til naturlige vannstander i første halvdel av august. Resten av sommeren, under isleggingen om høsten og på forvinteren holdes normal vannstand. Utover vinteren og våren senkes vannstanden gradvis ned mot laveste regulerte vannstand før oppfyllingen igjen i mai.

Mellom dammen ved utløpet av Lundstrømvatn og inntaket til kraftstasjonen vil Mølleelva få en svært utjevnet vannføring. Det samme gjelder nedenfor utløpet av kraftverket. På utbyggingsstrekningen mellom kotene 420 og 31 blir om lag 71 % av vannet fraført elva. Antall dager med overløp ved inntaket kan bli 40 døgn i et middels år.

Produksjon og kostnader

Midlere årlig kraftproduksjon for det justerte alternativet er av søker beregnet til 13,5 GWh fordelt på 9,7 GWh sommerkraft og 3,8 GWh vinterkraft. Om lag 71 % av tilsiget blir utnyttet til produksjon. Kostnadene er oppgitt til 45 mill. kr med prisnivå 2007. Dette gir en utbyggingspris på 3,33 kr/kWh.

NVE har kontrollert de fremlagte beregningene over produksjon og kostnader i den opprinnelige søknaden. Vi har ikke fått vesentlige avvik i forhold til søkers beregninger. Det vil likevel være søkers ansvar å vurdere den bedriftsøkonomiske lønnsomheten i prosjektet.

Arealbruk og eiendomsforhold

Utbyggingen vil kreve et midlertidig areal på om lag 12 dekar. Permanent behov utover arealet som eksisterende dammer, veier og nedlagte vanninntak dekker, vil bare være 1 dekar til kraftstasjonen med atkomst og utløpskanal.

Søker har inngått privatrettslige avtaler med rettighetshaverne om overtakelse av reguleringsanlegg og leie av fall og grunn som er nødvendig for å gjennomføre prosjektet. Ved en eventuell konsesjon må NVE gi tillatelse til at de eksisterende vassdragsanleggene, dvs. de uferdige dammene ved Annasvatn og Lundstrømvatn, overføres fra nåværende eier Johansen Eiendom til Alta Kraftlag a/l i stedet for nedlegging, jf. vannressursloven § 42.

Forholdet til offentlige planer

Kommuneplan

Utbyggingsområdet er definert som LNF-område i kommunens arealplan. Det må søkes dispensasjon for å bygge kraftverket. Området ved Møllneset er regulert som næringspark.

Samlet plan (SP)

Vassdraget ble behandlet i Samlet plan som prosjektet 85101 Mølleelva. Utbyggingsalternativ B ble plassert i kategori I, gruppe 3 i St.meld. nr. 63 (1984-85). Alternativet omfattet 10 m regulering av Lundstrømvatn med HRV på kote 480 og LRV på kote 470 som ville gitt et magasinivolum på 3,8 mill. m³. Prosjektet var planlagt med inntak i Lundstrømvatn og vannvei lagt i tunnel ned til kraftstasjonen på kote 3,5 i Møllnesbukta. Gjennomsnittelig årlig produksjon ble beregnet til 15,5 GWh med et middeltilsig på 15,9 mill. m³/år (0,50 m³/s).

I det omsøkte prosjektet oppgis middeltilsiget til 21,4 mill. m³/år (0,68 m³/s) som gir ca. 24 % høyere tilsig når man skalerer for mindre nedbørfelt (18 km² mot 19,6 km²). Prosjektet i Samlet plan ville gitt en kraftproduksjon på om lag 19,2 GWh med tilvarende tilsigstall og samme utnyttelsesgrad som i søknaden. For det justerte prosjektet med økt slukeevne og installasjon ville produksjonen blitt ca. 18,5 GWh.

Alta Kraftlag a/l søkte om fritak fra ny behandling i Samlet plan for Mølleelva kraftverk i brev datert 07.12.2004. Det ble søkt om tre ulike alternativer som er vist i nedenstående tabell. Alternativ IA hadde inntak på kote 420 og kraftstasjon på kote 3 på Møllneset som i konsesjonssøknaden, men vannveien var en kombinasjon av nedgravd rør og rør i dagen. I alternativ IB lå inntaket ved Lundstrømvatnet. Alternativ II A hadde inntak på kote 420 og nedgravd rørgate ned til Møllnesbukta. Det var benyttet de samme tilsigstallene som i søknaden.

	Alt IA	Alt I B	Alt IIA
Inntak (kote)	420	472	420
Utløp (kote)	3	3	3
Produksjon (GWh)	13,4	14,5	13,4
Utbyggingskost (mill kr)	27,7	31,5	26,4
Utbyggingspris (kr/KWh)	2,07	2,17	1,95

En generelt fritak fra behandling i Samlet plan for prosjekter under 10 MW / 50 GWh ble gitt ved Stortingsvedtak av 18.2.2005.

Ved å bygge Mølleelva kraftverk etter de justerte planene vil ressursutnyttelsen av vassdraget bli lavere enn ved realisering av prosjekter plassert i Samlet plan som forutsetter større regulering av Lundstrømvatn. Dersom omsøkt prosjekt sammenlignes med en utbygging hvor magasinet reguleres 10 m, vil produksjonen bli ca. 5,6 GWh mindre, jf. beregningen ovenfor. Uten overføringer vil teoretisk ressursutnyttelse med et tilsig på 21,4 mill. m³ og inntak på kote 420 bli 19,5 GWh dersom man legger søkers tall for midlere energiekvivalent til grunn og det ikke slippes minstevannføring eller skjer overløp ved kraftverksinntaket.

Det er bare Olje- og energidepartementet kan gi konsesjon til vassdragstiltak som kan redusere vannkraften i vassdrag som i Samlet plan er disponert til kraftutbygging, jf. vannressursloven § 22, 2. ledd. En omsøkt utbygging av Mølleelva hindrer imidlertid ikke en større ressursutnyttelse i framtida da det seinere kan etableres et større reguleringsmagasin med en ny dam nedenfor eksisterende damsted ved utløpet av Lundstrømvatn. I tillegg kan damkrona ved utløpet av Annasvann heves et par meter tilsvarende toppen av en eldre dam dersom det skulle bli behov for det.

NVE kan derfor fatte vedtak om konsesjon dersom fordelene ved utbyggingen er større enn ulempene for allmenne og private interesser, jf. vannressursloven § 25 slik at kraftverket kan bygges i tråd med politiske føringer for satsing på miljøvennlige småkraftverk.

Verneplan for vassdrag

Vassdraget inngår ikke blant de vassdrag som er vernet. Nabovassdraget i Vassbotndalen, som ligger vest for Mølleelva, er vernet mot kraftutbygging (Verneplan II, 1980). Vassbotndalen landskapsvernområde ble opprettet i 1991 og dekker store og sentrale deler av dette nedbørfeltet for å verne om "det vakre dalføret og plantelivet". Sentralt i landskapsvernområdet ligger Vassbotndalen naturreservat.

Inngrepsfrie områder

Det blir ingen endring i status på disse da prosjektet ligger i et område med tidligere utbygginger i vassdraget.

Nasjonale laksevassdrag

Vassdraget inngår ikke blant disse.

Høring og distriktsbehandling

Søknaden har vært behandlet etter reglene i kap.3 i vannressursloven. Den har vært kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn. I tillegg har søknaden vært sendt til lokale myndigheter og interesseorganisasjoner samt berørte parter for uttalelse. NVE har avholdt befaringsmed representanter fra søker, grunneier, kommunen, fylkeskommunen, vegvesenet, reindriftsforvaltningen og reinbeitedistriktet. Nedenfor følger en oppsummering av høringsuttalelsene og tilleggsuttalelsene etter befaringsmed.

Alta kommune anbefaler konsesjon for bygging av kraftverket med omsøkt minstevannføring, men viser til at Mølleelva også utredes som vannkilde for Møllenes næringspark. Kommunen er positiv til plassering av kraftstasjon på industriområdet, men tiltaket er så betydelig at det må lages

reguleringsplan. Atkomstvegen til inntak og reguleringsmagasin må holdes stengt etter anleggsperioden. Kommunen er enig med fylkesmannen at virkningene av reguleringene av Annasvatn og Lundstrømsvatn ikke blir så negative at det nødvendig med avbøtende tiltak for planter og dyr i vannene eller i og ved elva eller for vilt og friluftsliv. Etter NVEs sluttbefaring har kommunen vedtatt å legge ut Mølleneset som industriområde med vannforsyning fra grunnvannsbrønner på oversiden av E6.

Fylkesmannen i Finnmark, Miljøvernavdelingen vil ikke fraråde konsesjon, men det må slippes større minstevannføring i perioden mai-oktober enn søker har foreslått. Livsvilkårene til planter og dyr tilknyttet reguleringsmagasinene og elva blir ikke så påvirket at det er behov for å iverksette tiltak for å avbøte skadene. Tiltaket vil ikke føre til forurensninger i vassdraget eller skade landbruksinteresser.

Finnmark fylkeskommune, Areal- og kulturvernavdelingen har ikke påvist automatisk fredete kulturminner, men viser til kulturminneloven § 8. Meldeplikt må formidles til de som skal utføre tiltaket. Etter NVEs sluttbefaring har fylkeskommunen sendt et innspill der den påpeker at avvik fra den omsøkt røtraseen og et massedeponi mellom tunnelene kan medføre at undersøkelsesplikten i forhold til kulturminneloven § 9 ikke er oppfylt. Fylkeskommunen er bekymret for at utbedringen av nedre partier av atkomstvegen opp til det tidligere nordlysobservatoriet på Haldde for tyngre kjøretøy vil svekke opplevelsverdien av kulturminnet fra nyere tid.

Universitetet i Tromsø, Tromsø museum, Fagenhet for arkeologi har som myndighet for forvaltningen av kulturminner under vann, ingen merknader til søknaden da tiltaket har begrenset omfang. Reguleringsmagasinene vil bli etablert ved å ruste opp eksisterende damanlegg.

Sametinget, Miljø- og kulturvernavdelingen har ingen spesielle kulturminnefaglige merknader til søknaden. Da søker planlegger å utnytte eksisterende installasjoner og infrastruktur, er det etter Sametingets vurdering ikke fare for at tiltaket kommer i konflikt med automatisk fredete samiske kulturminner. Sametinget har ikke foretatt egen befaring, men støtter seg fylkeskommunens befaring og uttalelse og viser til kulturminneloven § 8 2. ledd (aksomhetsplikten), § 54 2. ledd (automatiske fredete samiske kulturminner) og §§ 3 og 6 (ikke tillatt å skade eller skjemme fredet kulturminne eller sikringssonen på 5 m rundt kulturminnet).

Reinbeitedistrikt 26 – Lakkonjarga går i mot utbyggingen da den vil gi store negative virkninger for reindriften og berøre nabo-distrikter i vest-Finnmark. Søknaden er mangelfull på beskrivelse av reindriftsamenes rettighetsforhold i området som i dag brukes til kalving og sommerbeite. Heving av vannstanden i Annasvatn og Lundstrømsvatn og rørgate i dagen vil sperre flytt- og trekkveier om våren og høsten. Reinen kan snu og flytte seg til andre distrikter, noe som vil føre til overbeiting, redusert vekt, sammenblanding, merarbeid og økonomiske tap. Råk på reguleringsmagasinene kan være farlig for småkalver. Permanent, åpen atkomstveg vil skape uønsket trafikk og forstyrre reinen.

Reinbeitedistriktet referer til undersøkelser som viser at simple- og fostringsflokker er mest følsomme for forstyrrelser og at de unngår unngår området slik at beitepresset øker i omfang mer enn 10 km fra forstyrrelseskilden. Det kreves konsultasjon mellom distriktet og myndigheten i henhold til avtalen inngått mellom Sametinget og regjeringen i 2005.

Reindriftsforvaltningen Vest-Finnmark tilrår at det ikke gis konsesjon da bygging av Mølleelva kraftverk vil redusere beitearealer og medføre forstyrrelser i anleggsperioden. Dersom konsesjon gis, må heving av Annasvatn utelates og de foreslåtte, avbøtende tiltak tas med i konsesjonsvilkårene.

Statens vegvesen, Region nord uttaler at planlagt bygging av Mølleelva kraftverk oppfattes å være forenlig med foreliggende reguleringsplan og har ingen ytterligere kommentarer. Eventuelle uoverensstemmelser må fremmes som reguleringsendringer. Kopi av forslag til reguleringsplan for E6

Storsandnes-Alta, parsell Møllnes-Kvenvik, som er sendt til Alta kommune for sluttbehandling, er vedlagt.

Tiltakets virkninger - Fordeler og skader/ulempes

Nedenfor har vi gitt en oversikt over hva NVE anser som de viktigste fordelene og skadene/ulempene ved utbyggingen etter den justerte planen:

Fordeler

- Prosjektet vil gi 13,5 GWh i ny, årlig fornybar energiproduksjon der 28 % er vinterkraft.
- Kraftverket vil gi inntekter til søker, grunneiere og kommunen.
- Utbyggingen vil utnytte eksisterende reguleringsanlegg og veier, samt gi økt lokal aktivitet i anleggsperioden.

Ulemper

- Mølleelva får sterkt redusert vannføring mellom inntak og kraftstasjon.
- Redusert vannføring kan forringe biologisk mangfold i bekkekløftene.
- Nedgraving av vannvei og plassering av tunneltasser vil midlertidig skjemme landskapet.
- Utbygging kan forstyrre reindriften i anleggsperioden og medføre noe tap av beiteareal..

NVEs vurdering

Søknaden og den justerte planen gjelder bygging av Mølleelva kraftverk med utnyttelse av tidligere konsederte reguleringer og oppgradering av eksisterende damanlegg i Annasvatn og Lundstrømvatn. Nytt inntak bygges ved det gamle på kote 420. Vannveien legges dels i tunnel, dels nedgravd. Kraftstasjonen plasseres med utløp i Mølleelva på kote 31 der det tidligere var inntak til det nedlagte settefiskanlegget. I forhold til den opprinnelige søknaden er kraftstasjonen flyttet opp fra kote 3 etter kommunens vedtak om at vannforsyning til næringsparken på Møllneset skal skje fra grunnvannsbrønner i området. Eksisterende veier vil bli opprustet for anleggsperioden.

Mellom inntaket og utløpet vil Mølleelva få sterkt redusert vannføring. Legging av nedgravd rørgate mellom tunnelene og deponering av overskuddsmasser vil gi midlertidige sår i terrenget inntil disse revegeteres, men dette kan ta lang tid i det arktiske klimaet.

Det er bare reindriftsforvaltningen og reinbeitedistriktet som er i mot at det gis konsesjon. NVE mener at det i konsesjonsspørsmålet derfor må vurderes om ulempene for reindrift ved omsøkt utbygging blir vesentlig større enn da NORSALAR AS fikk konsesjon ved kongelig resolusjon i 1988 til samme regulering av Annasvatn og Lundstrømvatn for å sikre stabil vannforsyning fra Mølleelva til selskapets settefiskanlegg. Reindriftsadministrasjonen også den gang i mot at det skulle gis tillatelse til regulering.

Hydrologiske virkninger av utbyggingen

Vannføringene i Mølleelva er beregnet ved å bruke data fra NVEs digitale avrenningskart for perioden 1961-90 og en skalert vannføringsserie fra målestasjonen 213.4 Leirbotnvatn (feltareal: 135 km²) for årene 1962-2005. Stasjonen ligger 25 km nordøst for Mølleelva og er valgt fordi den har bedre datakvalitet (dvs. vannføringskurve) enn målestasjonen 212.49 Halsnes som ligger i nabovassdraget til Mølleelva.

Mølleelva kraftverk vil utnytte tilsiget fra et nedbørfelt på 19,6 km² ved inntaket på kote 420. Vatn 835 som ligger øverst i vassdraget, har også utløp nordover til Bjørnelvvatnet/Govdavåkkejåvri i nabovassdraget. Lokalfeltet til vatnet utgjør 1,0 km² eller 5 % av kraftverkets nedbørfelt. Det beregnede tilsiget til kraftverket kan derfor være litt for høyt. Samlet vurderes feilkilder i beregningsmetodikken for midlere tilsig fra NVEs digitale avløpskart å ligge innenfor +/- 20 %. Usikkerheten øker dess mindre nedbørfeltet til kraftverket er.

Middelvannføring ved inntaket i Mølleelva er beregnet til 0,68 m³/s på årsbasis og alminnelig lavvannføring til 59 l/s. 5-persentil sommer- og vintervannføring er estimert til henholdsvis 78 l/s og 40 l/s. Naturlig vannføring i Mølleelva er høy i forbindelse med snøsmelting i mai, juni og juli. Lavvannføringene inntreffer om vinteren.

De viktigste hydrologiske virkningene av utbyggingen blir sesongmessige endringer i vannstand i Annasvatn og Lundstrømvatn, utjevnet vannføring på elvestrekningene som påvirkes av tapping fra reguleringsmagasinene og sterkt redusert vannføring i Mølleelva mellom inntaket og kraftstasjonen.

Reguleringen av Annasvatn og Lundstrømvatn med 1 m senkning og 2 m heving av vannstanden i forhold til naturlig vannstand gir et samlet magasinivolum på 1,5 mill. m³ som tilsvarer 7 % av midlere årlig tilsig. Fyllingskurvene for et tørt, middels og vått år viser at magasinene vil fylles opp under snøsmeltingen i mai før det blir overløp ved dammene i om lag 1,5 måned fra midten av mai til midten av juli. Forskjeller i snømagasin i nedbørfeltet og værforhold under snøsmeltingen kan forskyve oppfyllings- og overløpsperioden litt fra år til år. Magasinene blir tappet ned til naturlige vannstander fram mot midten av august og holdes der under isleggingen utover høsten og forvinteren.

Vannstandene vil gradvis bli senket ned mot laveste regulerte vannstand utover vinteren og våren før oppfyllingen i mai. I Annasvatn vil vannstanden variere noe hyppigere enn i Lundstrømvatnet da magasinivolumet kun er halvparten så stort. Når magasinene er nedtappet og tilsiget er mindre enn kraftverkets minste slukeevne, vil tilsig ut over slipp av minstevannføring bli magasinert.

Etter reguleringene blir vannføringen på den 150 m lange elvestrekningen mellom Annasvatn og Lundstrømvatn og den 750 m lange delen av elva mellom dammen ved utløpet av Lundstrømvatnet og inntaket til kraftstasjonen styrt av tappingen fra magasinene og utjevnet gjennom store deler av året. Det samme gjelder nedenfor utløpet av kraftstasjonen. Markante flommer vil fortsatt inntreffe under snøsmeltingen i juni når magasinene går med overløp. Ved inntaket til kraftverket blir om lag 71 % av vannet fraført Mølleelva. Antall dager med overløp ved inntaket kan bli 35 døgn i et tørt år, 40 døgn i et middels år og 69 døgn i et vått år om sommeren.

Største slukeevne til kraftstasjonen er økt fra 1,16 m³/s i søknaden til 1,36 m³/s i den justerte planen. Dette reduserer restvannføringen rett nedenfor inntaket fra 33 % til 29 % av tilsiget på årsbasis. Antall døgn med overløp ved inntaket minker med 10 døgn fra 50 til 40 døgn i et middels år. I tillegg til foreslått minstevannføring på 20 l/s vil tilsiget fra lokalfeltet på utbyggingsstrekningen nedenfor inntaket vil gi et bidrag til vannføringen på 60 l/s på årsbasis rett oppstrøms utløpet av kraftstasjonen.

NVE mener at omsøkt slukeevne fortsatt ivaretar noe av vassdragets dynamikk selv om det blir færre dager med overløp enn i dag.

Vanntemperatur, isforhold og lokalklima

I Annasvatn vil magasinering av kaldt vann fra snøsmeltingen om våren og sommeren senke vanntemperaturen i forhold til dagens situasjon da det har vært permanent nedtappet siden slutten av 1980-tallet. Når magasinet er nedtappet på seinvinteren, forventes vanntemperaturen å være som i dag. Isleggingen vil starte litt seinere om høsten etter reguleringen da et større vannvolum skal avkjøles.

I Lundstrømvatnet, som har hatt overløp om sommeren og vært passivt regulert siden byggingen av dammen stoppet opp på slutten av 1980-tallet, vil sesongsvingninger i vanntemperatur og islegging bli lite endret etter utbyggingen. Ved tapping fra magasinene etter isleggingen kan det danne seg usikker is ved dammene og elvas innløp i Lundstrømvatnet.

Sommerstid forventes det små endringer i vanntemperaturen i elva mellom Lundstrømvatn og inntaket når det er overløp fra magasinet. Om høsten og vinteren vil tapping av større vannmengder enn dagens utløp gjennom den åpne ventilen i dammen kunne gi noe varmere vann. Isleggingen av elvestrekningen vil begynne litt seinere på høsten enn i dag. Gradvis reduksjon i tapping fra reguleringsmagasinene vinterstid forventes å gi stabile isforhold på denne delen av Mølleelva

Sterkt redusert vannføring på utbyggingstrekningen medfører at vanntemperaturen blir noe høyere om sommeren og lavere om høsten og vinteren, men endringene forventes å bli små. Langs fosser og stryk blir det litt lavere fuktighet og høyere temperatur i lufta når vannføringen er vesentlig lavere enn normalt om sommeren og høsten. Elva vil fryse tidligere til om høsten pga. raskere nedkjøling av vannet enn i dagens situasjon. Det er fare for at den kan bunnfryse i kalde perioder. Nedenfor utløpet av kraftstasjonen vil vanntemperaturen bli litt lavere om sommeren og høyere om vinteren sammenlignet med forholdene i dag.

Grunnvann, flom og erosjon

Rundt Annasvatn og Lundstrømvatn vil grunnvannstanden i løsmassene følge vannstanden i magasinene, men disse svingningene svekkes med økende avstand fra vannkanten. Dagens lave grunnvannstand ved det nedtappede Annasvatnet vil bli hevet. Langs Mølleelva vil grunnvannstanden kun påvirkes nær elvebreddene med løsmasser, men etter NVEs syn i svært liten grad. Der elva renner i en dyp forsenkning med bekkekløfter ned til kraftstasjonen vil forholdene være uendret.

Reguleringsanleggene og damhytta til det gamle kraftverket ble ødelagt i en storflom i 1932. Dette resulterte i at det gamle kraftverket ble nedlagt og demontert. Utover denne hendelsen er det ikke registrert eller omtalt skadeflommer i vassdraget.

De største flommene inntreffer under snøsmeltingen i juni i følge utredningen av det hydrologiske grunnlaget for kraftverket. Etter at tappeorganer er montert i eksisterende dammer vil manøvrering av magasinene kunne dempe flommer i elva nedstrøms på ettersommeren og om høsten. Nedenfor inntaket til kraftstasjonen vil flomvannføringene i Mølleelva bare bli redusert med fraføring av vann tilsvarende største slukeevne til turbinen. Store flommer blir derfor forholdsvis lite redusert. Dersom store flommer skulle inntreffe på fulle magasiner, kan vannføringene bli større enn de naturlige som følge av bredere overløp over damkrona enn med naturlig utløp.

Rundt magasinene er det berg i dagen og stabile og noe grove løsmasser. Det forventes ingen erosjon i reguleringssonene i magasinene da mer finkornede fraksjoner er vasket ut av tidligere reguleringer. Det er kun på den delen reguleringssonen hvor vannstanden til Annasvatn er senket at bunnmateriale kan bli vasket ut, men her vil vegetasjonen begrense dette. Det ikke er planlagt effektkjøring av kraftverket, men derimot gradvis nedtapping av magasinene til normalvannstand etter oppfyllingen under snøsmeltingen og ned mot laveste regulerte vannstand om vinteren. Dette vil ytterligere hindre eventuell erosjon.

I elveleiet nedenfor inntaket til kraftstasjonen består løsmassene av stort sett av grov stein. Det forventes ingen særlig endringer i erosjon som følge av utbyggingen unntatt ved ekstrem flom på fulle magasiner.

Biologisk mangfold

Forholdet til naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven trådte i kraft den 1. juli 2009. Loven fastsetter forvaltningsmål for arter, naturtyper og økosystemer, og lovfester en rekke miljørettslige prinsipper, blant annet "føre-var" prinsippet og prinsippet om økosystemforvaltning og samlet belastning. Naturmangfoldloven legger føringer for myndigheter der det gis tillatelse til anlegg som vil kunne få betydning for naturmangfoldet. Etter NVEs syn blir formålet i naturmangfoldloven i praksis ivaretatt gjennom de grundige prosessene og vurderingene som ligger til grunn for et konsesjonsvedtak.

Undersøkelsen av biologisk mangfold i influensområdet til prosjektet er konsentrert rundt verdifulle naturtyper som bekkekløfter, sørvendt berg, rasmare og kalkrike områder i fjellet hvor det kan være potensial for funn av rødlistede arter, men det er ikke påvist truede arter av karplanter eller kryptogamer. Oter (VU, sårbar) er påvist i Mølleelva, og fjellvåk (NT, nær truet) som hekker i fjellskrenten på sørsiden av utbyggingsstrekningen, står fortsatt på rødlista, men havelle og havørn som er ført opp i søknaden, er i ettertid tatt ut av lista. De verdifulle naturtypene blir ikke fysisk berørt av tiltaket som vurderes samlet å få middels negativ konsekvens for biologisk mangfold. For å avbøte ulemper blir det foreslått å slippe minstevannføring og revegetere rørtrasé og anleggsvei.

Reguleringen av Annasvatn og Lundstrømsvatn vil være negativ for bunndyrproduksjon, fisk, vannvegetasjon og kantvegetasjon, men tidligere reguleringer gjør at virkningen av utbyggingen forventes av søker og fylkesmannen å bli liten. Annasvatn har stått nedtappet siden slutten av 1980-tallet, og det har dannet seg en ny naturtilstand med noe tilvekst i den gamle reguleringssonen. Heving av vannstanden vil øke tilgangen på næring til de vanntilknyttede artene de første årene etter at reguleringen tas opp igjen. En mer aktiv regulering av Lundstrømsvatn vil redusere arealene for bunnfaunaen og næringstilgangen for de vanntilknyttede artene. Etter hvert vil årlige variasjoner i vannstand vaske ut næringsstoffene i reguleringssonen og forringe naturmiljøet i begge magasinene. Forholdene vil igjen bli slik det var under de tidligere periodene med reguleringer. NVE er i likhet med fylkesmannen likevel av den oppfatning at skadene ikke blir så store at det er nødvendig med avbøtende tiltak om det gis konsesjon.

På elvestrekningen mellom Lundstrømsvatn og inntaket til kraftstasjonen gir den utjevnete vannføringen i dag større vanddekket areal og gunstigere forhold for bunndyrfauna og vanntilknyttede arter i perioder som ellers ville ha hatt naturlig lavvannføring. NVE forventer at forholdene ikke vil endre seg i særlig grad etter at dammene er rustet opp.

Redusert vannføring nedenfor inntaket i Mølleelva vil føre til at bunndyrfaunaen får mindre arealer å leve på og tørrlegging at flere arter forvinner. Andre vanntilknyttede arter som fossefall vil også få sitt livsmiljø forringet, men den kan lett forflytte seg langs elva og til nabovassdrag for næringsøk, men eventuelle hekkplasser kan bli ødelagt om vannføringen blir for lav til å skjule beliggenheten av disse.

Det er ikke funnet verdifull vegetasjon som er avhengig av vannføringen i elva på utbyggingsstrekningen eller observert moser eller lav i den sonen hvor elva har vesentlig betydning for lokalklima og –miljø selv om berggrunnen er kalkholdig og næringsrik.

Bekkekløftene er sør- og sørvestvendte med høy solinnstråling om sommeren slik at bergveggene tørker fort ut. Forholdene er derfor ikke egnet for arter som krever kontinuerlig fuktighet. I den øvre bergkløfta holder en foss 200 m nedstrøms inntaket bergveggene fuktige ved høy vannføring, men lokaliteten kan ikke kalles fossesprøytsone slik at potensialet for funn av rødlistearter er lavt.

Tørrelegging av Mølleelva eller sterkt redusert vannføring store deler av året vil ellers føre til en endring av artssammensetningen på steder der det vokser gråor-bjørk-viersumpkratt og –skog som er avhengig av høy grunnvannstand.

NVE er av samme oppfatning som fylkesmannen at ulempene for biologisk mangfold på utbyggingsstrekningen kan avbøtes med slipp av minstevannføring. Det må slippes større minstevannføring om sommeren enn om vinteren dersom det blir gitt konsesjon. I tillegg vil et stort overløp i juni og juli og avrenning fra lokalfeltet nedenfor inntaket sikre tilstrekkelig vannføring og fuktighet til de vanntilknyttede artene.

I traseen der tilløpsrøret skal graves ned mellom tunellene, dominerer ordinære vegetasjonstyper av ordinær bærlyngskog. Disse vil bli påvirket i en 20 m brei sone. Ved å fjerne vegetasjonsdekket før nedgraving av rør og legge dette tilbake etter omfyllingen av masser slik søker har foreslått, kan midlertidige anleggsteder revegeteres naturlig, men det vil ta lang tid i det arktiske klimaet.

En trekkvei for hjortevilt mellom Kåfjordbotn og Talvik krysser rørtraseen. NVE er av den oppfatning at vannvei i tunnel og nedgravd rør ikke vil sperre trekkveien.

Oter har tilhold i Kåfjorden, men Mølleelva er ikke viktig for den rødlistede arten (VU, sårbar) da elva har lite fisk. Flytting av kraftstasjonen opp til kote 31 fører driftsvannet tilbake i elva ca. 300 oppstrøms utløpet i sjøen. NVE mener derfor at utbyggingen vil ha minimale konsekvenser for oter.

Hekkeplassen for fjellvåken i bjørkebeltet blir ikke fysisk berørt av prosjektet. Fuglen er vanlig i fjelltraktene i Norge og lever av smånagere som ikke er avhengig av vannføringen i elva. NVE mener at fjellvåken kan bli forstyrret under anleggsperioden, men ellers får utbyggingen ingen følger for arten.

Fisk og ferskvannsbiologi

Annasvatn og Lundstrømsvatn har småvokste bestander av røye og ørret. Gjenopptakelse av tidligere reguleringer vil etter NVEs oppfatning gi en kortvarig forbedring av næringsforholdene i Annasvatn som følge av økt vanddekket areal sommerstid, men en deretter en forringelse av livsmiljøet for fisk og bunndyr i begge magasiner. Utvasking og tørrelegging av gyteplasser i reguleringssonen etter nedtapping på ettervinteren reduserer reproduksjonen av fiskebestandene. Etter noen år blir forholdene som ved tidligere reguleringer.

I følge søknaden har Mølleelva liten verdi for anadrom fisk da elva stort sett går i bratt terreng ned til sjøen. Utbygging forventes ikke å påvirke eventuelle gyte- og oppvekstforhold i særlig grad. På den 300 m lange strekningen nedenfor kraftstasjonen på kote 31 kan fisken vandre noe oppover, men substratet er svært grovt og etter NVEs oppfatning lite egnet for reproduksjon og oppvekst. En observasjon av oter på nærinnsøk i nedre deler av elva kan tyde på litt oppgang av sjørøret, men utbyggingen vil ikke medføre konsekvenser av betydning for fisk.

Flora og fauna

Virkningene for disse temaene er vurdert under avsnittet "Biologisk mangfold".

Landskap

De fysiske inngrepene vil i hovedsak være knyttet til reguleringen av Annasvatn og Lundstrømsvatn hvor dammer allerede er bygget, ny inntaksdam, deponering eller utplanering av tunnelmasser fra øvre tunnel i traseen der tilløpsrøret skal graves ned og bygging av kraftstasjon. Dammene er i dag godt synlige i det åpne landskapet og fullføring av reguleringsanleggene vil etter NVEs syn ikke forringe opplevelsen i forhold til dagens inntrykk. Bygging av inntaksdam og kraftstasjon vil skje på steder der

det allerede er anlagt tilkomst og det finnes rester fra tidligere inngrep slik at det kun blir beskjeden merbelastning. NVE mener også at en forsiktig opprusting av eksisterende atkomstveier med tilkjørte masser utenfra prosjektområdet heller ikke vil virke negativt for landskapet.

Reguleringssonene ligger åpent til over tregrensa, men NVE mener at disse i liten grad vil skjemme landskapet sammenlignet med tidligere reguleringer, men oppdemming av Annasvatn vil endre den revegeterte reguleringssonen. Magasinene vil fylles raskt opp under snøsmeltingen om våren og forsommeren for så å bli holdt på naturlig vannstand på ettersommeren og høsten før nedtapping om vinteren når terrenget er snødekket.

Fraføring av vann på utbyggingsstrekningen vil ha størst innvirkning på landskapet når det bare slippes minstevannføring på ettersommeren og høsten. Likevel er NVE av den oppfatning at konsekvensene er begrenset da Mølleelva er lite synlig fra turveien opp til Halddetoppen. Den nedre, eksponerte delen av elva vil få tilbakeført driftsvannføringen etter at kraftstasjonen er flyttet opp til kote 31. Omlegging av E6 og etablering av industriområde på Møllneset er vesentlig større fysiske inngrep i landskapet enn plasseringen av kraftstasjonen.

Legging av nedgravd rør på midtre del av vannveien vest for Hansenvatnet vil medføre et midlertidig, men stort sår i terrenget inntil traseen vokser til. Området her er ellers preget av flere kjørespor og stier som tar snarveier mellom slyngene i den gamle atkomstveien. Utplanering av tunnelmasser for å jevne ut traseen mellom kotene 280 og 360 vil øke omfanget av inngrepet, men forsiktig fjerning av eksisterende vegetasjonsdekke og tilbakelegging av dette etter rørlegging vil en gi naturlig gjengroing av terrengskadene. I det arktiske klimaet vil dette ta lang tid.

Kulturminner

Fylkeskommunen har ikke påvist automatiske fredete kulturminner i sin befarings, men viser til kulturminneloven (kml.) § 8. Etter NVEs sluttbefaring der fylkeskommunen deltok, opplyses det at avvik i rørtraseen fra beskrivelsen i søknaden kan medføre at undersøkelsesplikten ikke er oppfylt, jf. kml. § 9. Opprusting av den gamle atkomstveien opp til Halde for bruk av tyngre kjøretøy kan svekke dette kulturminnet fra nyere tid. Alta kommune opplyste under sluttbefaringen at den ønsker minst mulig opprusting av atkomstveien. I området er det ellers mange kulturminner fra nyere tid etter nedlagt gruvedrift og kraftforsyning, men NVE vurderer at disse ikke blir negativt påvirket av en utbygging.

I søknaden blir det opplyst at det er spor etter samiske boplasser ved Annasvatn, Lundstrømvatn og på plataået syd for Mølleelva som trolig kan knyttes til reinnomadisme. De eldste sporene er antakelig fra steinalderen. Etter Sametingets vurdering vil ikke tiltaket komme i konflikt med automatisk fredete samiske kulturminner. Sametinget har ikke foretatt egen befarings og støtter seg på fylkeskommunens befarings og uttalelse, men viser til kulturminneloven § 8 2. ledd (aksomhetsplikten), § 54 2. ledd (automatiske fredete samiske kulturminner) og §§ 3 og 6 (ikke tillatt å skade eller skjemme fredet kulturminne eller sikringssonen på 5 m rundt kulturminnet).

NVE forutsetter at en mulig justering av trasé for nedgravd tilløpsrør mellom tunellene avklares med fylkeskommunen og Sametinget før detaljplanene kan godkjennes ved en eventuell konsesjon. Opprustning av den gamle atkomstveien vil være nødvendig for bruk av anleggsmaskiner, men veien kan tilbakeføres til dagens standard etter anleggsperioden. Ved å legge hele vannveien i tunnel unngår man å ruste opp atkomstveien, men NVE ser ikke at kostnadene ved dette vil oppveie nytteverdien.

Landbruk

NVE mener i likhet med fylkesmannen at prosjektet ikke vil ha negative konsekvenser for landbruk.

Vannkvalitet, vannforsynings- og resipientinteresser

Fylkesmannen uttaler at utbyggingen ikke vil føre til forurensninger. Mølleelva er ikke resipient slik at vannkvaliteten ikke forventes å bli endret. Det er ingen uttak til vannforsyning på strekningen som planlegges utbygd etter den justerte planen. Plassering av kraftstasjonen med utløp på kote 31 medfører etter NVEs syn ingen konsekvenser for den planlagte vannforsyningen fra grunnvannsbrønner til det framtidige industriområdet på Møllneset.

Støy

Plasseringen av kraftstasjonen ved kote 31, vil redusere forplantning av støy utover Kåfjorden. Ved å plassere kraftstasjonen gunstig i terrenget og bygge den med tunge materialer og lydfeller i utløp og ventilasjonsåpninger, er NVE av den oppfatning at støy ikke vil være noen ulempe for omgivelsene. Dette er forhold som NVE kan påse at blir ivaretatt gjennom godkjenning av en eventuell detaljplan for anlegget.

Brukerinteresser

Friluftsliv og turisme

Det nedlagte nordlysobservatoriet på Halddetoppen (907 m.o.h.), som ligger ca. 3,5 km sydvest for Mølleelvas utløp i Lundstrømvatnet, er et populært utfartsmål for fastboende i kommunen og turister. Atkomsten skjer til fots på kjerreveien fra Kåfjord som delvis går gjennom utbyggingsområdet. Kommunen bruker Haldde aktivt i sin markedsføring og satser på videre tilrettelegging for reiselivet. Området er mest brukt sommerstid, men det er også noe ferdsel om vinteren.

Søker mener at atkomstveien opp til Haldde må opprustes fram til avgreiningen mot til Lundstrømvatnet, men at utbyggingen ikke vil hindre ferdselen med unntak av korte perioder i anleggsfasen. Parsellen med nedgravd tilløpsrør vil bli lagt nær veien nordvest for Hansenvatnet. Etter søkers oppfatning vil dette ikke forringe opplevelsen av området som følge av tidligere inngrep. NVE vil også påpeke at terrenget utenfor de eksisterende atkomstveiene til Halddetoppen og damanleggene i dag er noe preget av stier og kjørespor.

Søker mener videre at konfliktene med friluftsliv og turisme ikke vil være store. NVE er av den oppfatning at opprusting av veier, utplanering av tunnelmasser og legging av nedgravd rør kan redusere noe av opplevelsen av områdets natur og kulturminner fra nye tid. Tilbakeføring av atkomstveier til dagens standard etter anleggsperioden kan dempe virkningene noe. Kontroll av anleggene kan gjøres med bruk av helikopter, snøscooter, firehjuling og til fots.

Jakt og fiske

Søker opplyser at det i området drives småviltjakt over tregrensa og elgjakt med kvote på ett dyr nedenfor tregrensa. Kåfjord jeger- og fiskerforening har opplyst til søker at dersom reguleringen av Annasvatn øker vannføringen i elva ned mot Lundstrømvatn, må det etableres en gangbru slik at det fortsatt blir mulig å krysse elva. NVE forutsetter at dette gjøres for å opprettholde ferdselsåren ved en eventuell konsesjon, alternativt vil det bli pålagt i medhold av standardvilkår dersom det gis tillatelse til prosjektet.

Søker opplyser at det drives noe fiske med stang i Annasvatn og Lundstrømsvatn, men fisken er av dårlig kvalitet. NVE mener derfor at utbyggingen ikke vil ha noen særlige negative konsekvenser for fiskeinteresser. Utsetting av fisk for å avbøte eventuelle negative virkninger for fiske er etter NVEs vurdering av liten verdi i dette tilfelle, men dette vil tilligge fylkesmannen som et standardvilkår dersom det gis tillatelse til prosjektet.

Samiske interesser

Reinbeitedistriktet krever at det holdes konsultasjon mellom distriktet og myndighetene i henhold til avtale mellom Sametinget og regjeringen inngått i 2005 i saker som angår samiske interesser. NVE og Sametinget har inngått avtale 31.03.2009 om hvordan konsultasjonen skal gjennomføres. Det er forutsatt at tiltaket må overskride de grensene som er angitt i forskrift om konsekvensutredninger 26.06.2009. Disse er valgt som innslagspunkt for å sikre at konsultasjonsplikten forbeholdes større inngrep. Mølleelva kraftverk er under grensen for konsekvensutredninger slik at konsultasjonsplikten overfor Sametinget ikke er aktuell for prosjektet. Vi viser ellers til våre merknader bakerst i dokumentet.

Reindrift

Reindriftsforvaltningen tilrår i sin uttalelse til søknaden at det ikke gis konsesjon da bygging av kraftverket vil redusere beitearealer og forstyrre reinen under anleggsperioden. Dersom konsesjon gis, må reguleringen av Annasvatn tas ut av prosjektet.

Reinbeitedistriktet uttaler at de går i mot utbyggingen slik den er presentert i søknaden der omtalen av reindriftssamenes rettighetsforhold er mangelfull. Regulering av Annasvatn og Lundstrømsvatn kan medføre råk og usikker is som er farlig for reinskalver. Legging av rørgate vil sperre flytt- og trekkveier som brukes vår og høst. En permanent og åpen atkomstvei vil øke trafikk til området. Dette vil forstyrre reinen som kan forflytte seg til nabo-distriktene, noe som vil medføre store negative virkninger for reindriften.

Reindriftsforvaltningen og reinbeitedistriktet informerte under sluttbefaringen i 2007 om at reindriften omfatter 1200-1400 reinsdyr på ca. 600 km², noe som gir en svært høy produksjon sammenliknet med andre distrikter. Reindriften utgjør 50-60 årsverk fordelt på 170 personer med 17 siida-andeler, hvorav 3 om vinteren.

Utbyggingsområdet er sommerbeite helt ned i skogen, men det har ikke vært brukt som kalvingsland de siste ti årene (reserveareal). Reinen flyttes i mai og september. Under befaringen ble det konstatert at området langs elva på hele strekningen mellom dammen ved utløpet av Lundstrømsvatn og inntaksstedet brukes til kryssing av Mølleelva. Rester av en gammel gjetergammel ble registrert på plataet på sydsiden av elva. Det er åpne trekkveier som er viktigst for reindriften, neddemt areal er ikke vesentlig. Øket trafikk fra bl.a. turgåere på Halddeveien forstyrrer reinen i dag. Plassering av kraftverksinntak ved restene av det gamle inntaket på kote 420 i Mølleelva er ikke noe problem for reindriften da terrenget i kløfta er bratt og ulendt.

NVE har avholdt et eget møte med reindriftsforvaltningen og reinbeitedistriktene i Vest-Finnmark og Troms i Kautokeino 03.03.2009 der flere småkraftprosjekter ble behandlet. Reinbeitedistriktet Lakkonjarga mente på møtet at utbyggingen av Mølleelva vil få små konsekvenser for reindriften dersom hele vannveien legges i tunnel og regulering av Annasvatn tas ut av prosjektet. For reindriften ble det understreket at trekkleien er viktigst, og det ønskes ikke forstyrrelser av denne. Reinbeitedistriktet er spesielt bekymret for at det kan legges vei inn i området som kan øke trafikken og forstyrre reinen ytterligere sommerstid. Reinbeitedistriktet opplyste at det har en god dialog med tiltakshaver.

NVE mener at det er viktig å opprettholde bruk av etablerte trekk- og flyttleier for å sikre reinens bruk av mest mulig tilgjengelig areal. Stenging av flyttleier er ikke tillatt, jf. reindriftsloven (2007) § 22, punkt 2. Det er også viktig at reinen får ro under beiting og kalving, noe som ellers kan føre til tap for næringen. Slikt tap kan kreves erstattet, men dette er forhold NVE anser for å være av privatrettslig karakter.

Reinbeitedistriktet ønsker ikke opprusting av veier til dammer og inntak, da de er redd for at dette kan øke ferdseilen som kan forstyrre sårbare fostringsflokker av simler med kalv. NVE mener at det ikke er behov for permanente veier dersom det blir gitt konsesjon. Dammene kan fullføres og inntaket bygges veiløst med bruk av helikopter til frakt av materialer og utstyr. Nødvendig tilsyn med dammene og inntaket kan skje med helikopter, til fots, med firehjuling eller snøscooter på de gamle veiene i området som kan holdes stengt for alminnelig ferdsel.

NVE mener at flyttveien/trekkleien mellom dam Lundstrømvatn og inntaket i Mølleelva ikke vil bli særlig berørt av utbyggingen. Regulering av Annasvatn vil ytterligere utjevne vannføringen på elvestrekningen sammenlignet med dagens forhold.

Etter vårt syn er det kun regulering med oppdemming av Annasvatn som vil gi permanent reduksjon i beiteareal i forhold til dagens situasjon, men arealet er beskjedent. Reguleringssonen har blitt naturlig revegetert siden nedtappingen på slutten av 1980-tallet. Dersom reguleringen av Annasvatn tas ut av prosjektet, vil kraftproduksjonen bli 0,4 GWh lavere. Ellers vil midlertidige anleggsområder, særlig parsellen med nedgravd tilløpsrør, gi litt redusert beiteareal inntil de blir revegetert, noe som kan ta lang tid i det arktiske klimaet.

NVE er klar over at anleggsarbeidet vil medføre fare for at reinen vil sky området. Søker er av den oppfatning at det er vanskelig å unngå anleggstrafikk i perioden mai-september. NVE mener at dersom det holdes tett kontakt mellom reindriftsnæringen i området og tiltakshaver, vil anleggsperioden kunne tilpasses reindriften slik at reinen ikke blir skremt. Etter at anlegget er ferdigstilt antas det at rørtraseen ikke vil være til hinder for reinens bruk av området hvis parsellen der rørgata graves ned, revegeteres og følger terrenget slik at det ikke skapes hindringer for reinen.

Omsøkte reguleringer er de samme som det ble gitt tillatelse til ved kongelig resolusjon i 1988 i forbindelse med etablering av NORSALARs settefiskanlegg. Annasvatn har vært nedtappet og Lundsromvatnet oppdemt og passivt regulert siden byggingen av damanleggene stoppet opp da NORSALAR gikk konkurs. NVE kan ikke se at det er kommet noen nye, vesentlige argumenter som skulle tilsi at reguleringene vil skape større negative virkninger for reindriften enn ved forrige konsesjonsbehandling.

Vi er av den oppfatning at en utbygging kan tilpasses reindriften dersom det holdes god kontakt med reindriftsnæringen under en eventuell detaljplanlegging og bygging av kraftverket.

Samfunnsmessige virkninger

Tiltaket vil gi 13,5 GWh per år i fornybar energi etter det justerte alternativet, bidra til lokal verdiskapning og styrke næringsgrunnlaget lokalt. Kraftproduksjonen vil gi skatteinntekter til kommunen. Eksisterende reguleringsanlegg og inntak vil bli overtatt og opprustet av søker. NVE mener at ny tillatelse til regulering av Annasvatn og Lundstrømvatn er viktig for å produsere vinterkraft dersom det blir gitt konsesjon til bygging av Mølleelva kraftverk.

Konsekvenser av kraftledninger

Kraftstasjonen vil bli knyttet til eksisterende 22 kV-linje som søker eier, med en kort jordkabel. Dette gir ingen negative virkninger.

Sumvirkninger

Gjennom konsesjonsbehandlingen har NVE anledning til å legge vekt på den samlede belastningen av vannkraftutbygging i et geografisk avgrenset område. Dette kommer klart frem i forarbeidene til vannressursloven (Ot.prp. nr. 39, 1998-99, s. 105) og OEDs retningslinjer for små vannkraftverk (juni 2007). Selv om hvert enkelt utbyggingsprosjekt i mange tilfeller kan ha relativt små eller begrensede negative virkninger for miljø og andre brukerinteresser, så kan de samlede konsekvensene av flere slike prosjekter innen samme område få store og utilsiktede konsekvenser. Metoder for vurdering av sumvirkninger av flere tiltak innen et definert geografisk område er svakt utviklet. Ved vurdering av de enkeltvis prosjektene forsøker NVE likevel å se disse i sammenheng.

Det er ikke utarbeidet regional plan for småkraft i Finnmark fylke. Retningslinjene som Olje- og energidepartementet har gitt til bruk for utarbeidelse av slike planer ligger likevel til grunn for NVEs behandling av konsesjonssøknader om små kraftverk. Alta Kraftlag a/l har planer om et småkraftverk i Storelva ved Talvik (3,3 MW/11,5 GWh) nedenfor den vernede delen av nabovassdraget i Vassbotndalen. Utbygging av vassdraget er tidligere plassert i Samlet plan. Søker eier og driver Mattisfoss kraftverk (2,3 MW/15GWh) innerst i Kåfjorden. Begge disse ligger innenfor Lakkonjarga reinbeitedistrikt.

Slik NVE ser det kan hvert enkelt småkraftverk i seg selv ha marginale virkninger i tiltaksområdet. Det vil bli noen forstyrrelser i anleggsfasen slik at reinen kan unngå området og trekke over til nabadistrikter og forårsake økt beitepress, sammenblanding av flokker og merarbeid med å skille dyrene, men dette er forhold som kan avbøtes dersom det er god dialog mellom utbygger og reindriftsnæringen slik at anleggsperioden kan tilpasses reindriftens behov. Et eventuelt økonomisk tap eller utgifter reindriftsnæringen får som direkte følge av anleggsarbeidet kan søkes erstattet gjennom en privatrettslig overenskomst. Reinbeitedistriktets bruk av areal har for øvrig et ekspropriasjonsrettslig vern, og bruk av dette vil kreve at det oppnås avtale eller at det eventuelt gis samtykke til ekspropriasjon av rettigheter etter søknad.

For Mølleelva kraftverk er det i hovedsak oppdemming av Annasvatn, opprusting av atkomstveier, og nedgravd parsell av rørtraseen som kan skape problemer for reindriften. Reinbeitedistriktet er bekymret for at trekkveier og flyttleier blir sperret. Økt trafikk vil forstyrre reinen slik at den kan trekke over til nabadistriktene og øke presset på beiten der. Dersom reguleringsdammene fullføres og inntaket bygges uten opprusting av veiene slik at reinen ikke forstyrres og hindres i sin ferdsel i området, vil prosjektet kunne tilpasses reindriften. Rørtraseen må da legges slik at den ikke skaper hindringer i terrenget, og den må revegeteres. Kraftstasjonen og nettilknytningen med nedgravd kabel ligger i nærheten av annen infrastruktur og er således ikke i konflikt med reindriftsnæringens interesser.

Utover det som her er nevnt vedrørende reindrift kan ikke NVE se at tiltaket vil ha konsekvenser for allmenne interesser som strekker seg ut over det som er vurdert spesielt for denne saken.

Oppsummering

Alta Kraftlag a/l har søkt om å få bygge og drive Mølleelva kraftverk og utnytte de samme reguleringene av Annasvatn og Lundstrømsvatn som NORSALAR AS fikk tillatelse til ved kongelig resolusjon i 1988 i forbindelse med etablering av settefiskanlegg. Kraftverket vil ha inntak på samme sted som det gamle kraftverket som ble satt i drift i 1903, men nedlagt og demontert etter en stor flom i 1932. I den justerte planen er kraftstasjonen plassert på kote 31 der vanninntaket til settefiskanlegget ble bygget. Reguleringsdammene ble ikke fullført etter at NORSALAR AS gikk konkurs. Annasvatn har vært helt nedtappet og Lundstrømsvatn oppdemt og passivt regulert siden slutten av 1980-tallet.

Kraftverket får en installert effekt på 4,4 MW, og midlere årsproduksjonen blir ca. 13,5 GWh. NVE mener at fordelene ved den justerte utbyggingsplanen er at den gir en viss økning i ny, fornybar energi, overtagelse og istandsetting av eksisterende reguleringsanlegg og inntak samt økt næringsutvikling og inntekter til grunneiere og søker. Kraftverket vil også gi noe økte skatteinntekter til Alta kommune.

NVE mener at ny konsesjon til regulering av Annasvatn og Lundstrømvatn er viktig for å produsere vinterkraft. De største ulempene ved tiltaket er etter NVEs syn at det kan forstyrre simler og kalver på vår- og sommerbeite. Hele utbyggingsområdet er imidlertid preget av tidligere inngrep etter gruvedrift, kraftproduksjon, smoltanlegg og atkomstveier til dammer og nordlysobservatoriet på Halddetoppen som brukes mye til fots av lokalbefolkningen.

Reindriftforvaltningen og reinbeitedistriktet går i mot at det gis konsesjon da utbyggingen vil forstyrre reinen. NVE mener at anleggsarbeidet kan ta hensyn til reindriften ved at aktivitet unngås i den tiden som simler med kalv oppholder seg i området og at det gjøres sikringstiltak ved reguleringsdammene dersom dette ansees nødvendig. Midtre del av vannveien kan graves ned uten unødige store skjæringer og fyllinger. Ved å plassere kraftstasjonen med utløp på kote 31 overfor E6 føres driftsvannet tilbake på den eksponerte strekningen av Mølleelva. Avbøtende tiltak ved en eventuell konsesjon vil være å støydempe kraftstasjonen, slippe en sesongtilpasset minstevannføring av hensyn til biologisk mangfold, tilrettelegge for naturlig revegetering av midlertidige anleggssteder og lage gangvei med passasje for snøscooter og firehjuling over reguleringsdammene.

Nødvendig tilsyn med inntak og reguleringsanlegg kan skje med helikopter, til fots, med firehjuling eller snøscooter langs eksisterende atkomstveier, men det må tas hensyn til rein som oppholder seg i området.

NVEs konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Alta Kraftlag a/l tillatelse etter vannressursloven § 8 til bygging av Mølleelva kraftverk etter justert alternativ og regulering av Annasvatn og Lundstrømvatn. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

NVE gir Alta Kraftlag a/l tillatelse etter vannressursloven § 42 til å overta eksisterende reguleringsanlegg ved Annasvatn og Lundstrømvatn samt inntak i Mølleelva.

Dette vedtaket gjelder kun tillatelse etter vannressursloven.

Forholdet til energiloven

Alta Kraftlag a/l har framlagt planer om installasjon av elektrisk høyspentanlegg som innebærer en kort kabel med spenning på 22 kV fra kraftstasjonen og fram til eksisterende linjenett. Virkningene av linjetilknytningen inngår i NVEs helhetsvurdering av planene, og er ikke avgjørende for konsesjonsvedtaket.

Søker er områdekonsesjonær og skal stå for bygging og drift av anlegget. Vi finner det ikke nødvendig med en egen anleggskonsesjon etter energiloven for høyspenttilknytning til 22 kV nett. Nødvendige høyspentanlegg, inkludert transformering, kan bygges i medhold av nettselskapets områdekonsesjon.

NVE har ikke gjort en grundig vurdering av kapasiteten i nettet og vil ikke behandle detaljplaner før tiltakshaver har dokumentert at det er tilgjengelig kapasitet på alle nettnivåer. Slik dokumentasjon må foreligge samtidig med innsending av detaljplaner for godkjenning, jf. konsesjonsvilkårenes post 4.

Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven

Post 1: Reguleringsgrenser og vannslipping

Følgende data for reguleringer og vannføringer er hentet fra konsesjonssøknaden og den justerte planen (for slukeevne) og lagt til grunn for NVEs vurdering av minstevannføring:

		Annasvatn	Lundstrømvatn
Magasinvolum	mill. m ³	0,49	1,01
		Utløpet av Lundstrømvatn	Mølleelva kote 420
Middelvannføring	l/s	660	680
Alminnelig lavvannføring	l/s	54	59
5-persentil sommer	l/s	73	78
5-persentil vinter	l/s	36	40
Største slukeevne	m ³ /s		1,36
Største slukeevne i % av middelvannføring	%		200
Minste slukeevne	m ³ /s		0,14

Alta Kraftlag a/l foreslår i søknaden å slippe en minstevannføring forbi inntaket i Mølleelva på 20 l/s hele året. I den justerte utbyggingsplanen er restvannføringen rett nedenfor inntaket beregnet med en minstevannføring hele året på 66 l/s. Kommunen aksepterer søkers forslag til minstevannføring da det ikke er sterke allmenne interesser knyttet til vassdraget. Fylkesmannen uttaler at foreslått vannslipp er tilstrekkelig om vinteren, men at det må slippes større minstevannføring om sommeren.

Ingen høringsuttalelser har foreslått slipp av minstevannføring fra dammen ved utløpet av Annasvatn. Det er ikke påvist verdifulle naturtyper eller omtalt arter som har særlig behov for fuktighet på denne delen av vassdraget som har naturlig vannføring i dag. NVE vurderer likevel at det er behov for noe vannslipp for å unngå tørrlegging av den korte strekningen mellom reguleringsmagasinene, selv om det i perioder vil være stort overløp fra dammen av Annasvatn om sommeren. Etter vårt syn må det slippes en minstevannføring på 40 l/s hele året fra dammen. Dette reduserer ikke kraftproduksjonen i særlig grad.

NVE er av den oppfatning at det må slippes minstevannføring hele året fra dammen ved utløpet av Lundstrømvatn og inntaket på kote 420 i Mølleelva. Tilsiget fra lokalfeltet (1,5 km²) på den 750 m lange elvestrekningen mellom dammen og inntaket er beregnet til 20 l/s på årsbasis. Om sommeren vil søkers forslag til vannslipp være for lite til å sikre at fuktighetskrevenende planter i og nær elveleiet får tilført nok fuktighet når det ikke er overløp fra dammen. Resten av året er NVE av den oppfatning at en mindre vannføring vil ivareta det biologiske mangfoldet i tilstrekkelig grad. Lokaltilsiget fra det

3,68 km² store restfeltet nedenfor inntaket er beregnet til 60 l/s på årsbasis rett oppstrøms kraftstasjonen, noe som kan bidra til en liten, naturlig sesongmessig variasjon på utbyggingsstrekningen.

NVE mener derfor at det må slippes en minstevannføring på 60 l/s om sommeren både fra dammen ved utløpet av Lundstrømvatnet og inntaket på kote 420. Sammen med relativt store overløp om sommeren og bidrag fra restfeltet vil vannslippet ivareta elva som habitat for vanntilknyttede arter. Sommerperioden er satt til 1. juni – 30. september da snøsmeltingen kan begynne seint i nedbørfeltet. Resten av året skal det slippes 40 l/s.

Med slipp av minstevannføring vil produksjonen bli 13,0 GWh, og utbyggingsprisen 3,46 kr/kWh med prisnivå 2007.

Det skal etableres måleanordninger for registrering av minstevannføringer. Dataene skal forelegges NVE på forespørsel. Den tekniske løsningen for dokumentasjon av slipp av minstevannføringen ivaretas gjennom godkjenning av detaljplanen.

NVE presiserer at start-/stoppkjøring av kraftverket ikke skal forekomme. Driften av kraftverket må være slik at kjøringen blir mest mulig jevn, og med myke overganger.

Dersom tilsiget er mindre enn minstevannføringskravet og vannstanden i Annasvatn og Lundstrømvatn er på laveste tillatte nivå, skal hele tilsiget slippes forbi.

Post 4: Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v.

NVE vil ikke godkjenne detaljplaner før det foreligger dokumentasjon på at det er ledig nettkapasitet på alle nivåer. Detaljerte planer skal forelegges NVEs regionkontor i Narvik og godkjennes av NVE før arbeidet settes i gang. Detaljer i prosjektet, som utforming av inntaket, støydempning og miljøtilpasning av kraftstasjonen med mer, ligger under denne post.

Oppgradering av eksisterende reguleringsdammer og bygging av inntak skal gjøres uten opprusting av veier. Midtre parsell av rørgata skal graves ned dersom søker ikke finner det forsvarlig å legge hele vannveien i tunnel eller NVE godkjenner annet av hensyn til miljø og reindrift. Utbygger må legge stor vekt på at rørtraseen blir så lite synlig som mulig etter at anlegget er ferdig.

Eventuelle terrengskader som følge av transport skal utbedres så raskt som mulig.

Vi viser også til merknadene i vilkårenes post 6 nedenfor, om kulturminner. Sametinget skal involveres i planlegging av anlegget og gis anledning til å komme med innspill til planen.

Reinbeitedistriktet skal involveres i planlegging av anlegget og gis anledning til å komme med innspill til planen og eventuelle begrensninger i tidspunkt for anleggsaktivitet.

Det skal tas hensyn i anleggsfasen ved påvisning av hekkende rovfugl. Tidsrom avklares som del av detaljplangodkjenningen.

Post 5: Naturforvaltning

Vilkår for naturforvaltning tas med i konsesjonen selv om det i dag synes lite aktuelt å pålegge ytterligere avbøtende tiltak. Eventuelle pålegg i medhold av dette vilkåret må være relatert til skader forårsaket av tiltaket og stå i rimelig forhold til tiltakets størrelse og virkninger.

Post 6: Automatisk fredete kulturminner

Merknadene fra fylkeskommunen og Sametinget kommer inn under dette vilkåret. Fylkeskommunen påpeker at kulturminneloven (kml.) § 9 (undersøkelsesplikten) må være oppfylt før anleggsarbeidet begynner hvis røtraseen avviker fra beskrivelsen i søknaden. Sametinget mener at utbyggingen ikke vil berøre automatisk fredete kulturminner, men det vises til kml. §§ 3, 6, 8 og 54. NVE minner videre om den generelle aktsomhetsplikten med krav om varsling av aktuelle instanser dersom det støtes på kulturminner i byggefasen, jf. kml. § 8, 2. ledd (jf. vilkårenes pkt. 3).

Post 7: Ferdsel m.v.

Ved å etablere gangvei med passasje for snøscooter og firehjuling over dammene ved utløpet av Annasvatn og Lundstrømvatn, vil behovet for å krysse elva bli ivaretatt for friluftsliv og reindrift.

Av hensyn til reindriften skal atkomstveier til reguleringsanlegg og inntak holdes stengt for alminnelig ferdsel med bom. Alta Kraftlag a/l har ikke ansvar for å begrense ferdselen på den gamle kjerreveien opp til det nedlagte nordlysobservatoriet på Haldde etter anleggsperioden.

Post 8: Terskler m.v.

Dette vilkåret gir hjemmel til å pålegge konsesjonær å etablere terskler eller gjennomføre andre biotopjusterende tiltak dersom dette skulle vise seg å være nødvendig.

Andre merknader*Forholdet til plan- og bygningsloven*

"Forskrift om saksbehandling og kontroll i byggesaker" gir saker som er underlagt konsesjonsbehandling etter vannressursloven fritak for byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven. Dette forutsetter at tiltaket ikke er i strid med kommuneplanens arealdel eller gjeldende reguleringsplaner. Forholdet til plan- og bygningsloven må avklares med kommunen før tiltaket kan iverksettes.

NVE opplyser at det etter den nye plan- og bygningsloven ikke kan kreves at søker skal utarbeide reguleringsplan ved etablering av nye energianlegg som gis konsesjon etter vannressursloven, men at dette kan gjøres av kommunen dersom det foreligger behov for en slik plan.

Forholdet til forurensningsloven

Det er søkt etter forurensningsloven om tillatelse til å gjennomføre tiltaket. Det må søkes fylkesmannen om nødvendig avklaring etter forurensningsloven i anleggs- og driftsfasen. NVE har ikke myndighet til å gi vilkår etter forurensningsloven.

Forholdet til vegloven

Staten vegvesen opplyser i sin uttalelse til søknaden bygging av Mølleelva kraftverk er forenlig med foreliggende reguleringsplan som er sendt inn, men at eventuelle uoverensstemmelser må fremmes som reguleringsendringer. Alta kommune har regulert Møllneset til industriformål, men NVE opplyser at det etter den nye plan- og bygningsloven ikke kan kreves at søker skal utarbeide reguleringsplan ved etablering av nye energianlegg som gis konsesjon etter vannressursloven, men at dette kan gjøres av kommunen dersom det foreligger behov for en slik plan.

Forholdet til naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven trådte i kraft den 1. juli 2009, og skal erstatte blant annet naturvernloven. Loven omfatter all natur og alle sektorer som forvalter natur eller som fatter beslutninger som har virkninger for naturen.

Lovens formål er å ta vare på naturens biologiske, geologiske og landskapsmessige mangfold samt økologiske prosesser gjennom bærekraftig bruk og vern. Loven skal gi grunnlag for menneskers virksomhet, kultur, helse og trivsel, både nå og i framtiden, også som grunnlag for samisk kultur. Loven fastsetter alminnelige bestemmelser for bærekraftig bruk, og skal samordne forvaltningen gjennom felles mål og prinsipper.

Loven fastsetter forvaltningsmål for arter, naturtyper og økosystemer, og lovfester en rekke miljørettslige prinsipper, blant annet "føre-var" prinsippet og prinsippet om økosystemforvaltning og samlet belastning.

Etter NVEs syn blir formålet i naturmangfoldloven i praksis ivaretatt gjennom de grundige prosessene og vurderingene som ligger til grunn for et konsesjonsvedtak eller en innstilling til OED, herunder høringer av meldinger og søknader, konsekvensutredninger, fastsettelse av avbøtende tiltak etc. Et positivt vedtak eller innstilling fattes kun der hvor fordelene og nytten av å gjennomføre et tiltak vurderes å være større enn skadene og ulempene for allmenne og private interesser. Tiltakets virkning for naturmangfoldet er et sentralt tema i denne vurderingen.

I NVEs vurdering av søknaden om Mølleelva kraftverk legger vi til grunn bestemmelsene i §§ 8-12. Et positivt vedtak fattes kun der hvor fordelene og nytten av å gjennomføre tiltaket vurderes å være større enn skadene og ulempene for allmenne og private interesser. Tiltakets virkning for naturmangfoldet er et sentralt tema i denne vurderingen.

Forholdet til EUs vanddirektiv i sektormyndighetens konsesjonsbehandling

NVE har ved vurderingen av om konsesjon skal gis etter vannressursloven § 8 foretatt en vurdering av kravene i vannforskriften (FOR 2006-12-15 nr. 1446) § 12 vedrørende ny aktivitet eller nye inngrep. NVE har vurdert alle praktisk gjennomførbare tiltak som vil kunne redusere skadene eller ulempene ved tiltaket. Det er satt vilkår i konsesjonen som anses egnet for å avbøte en negativ utvikling i vannforekomsten. Vilkårene omfatter også hjemmel for kunne pålegge ulike miljøtiltak. NVE har vurdert samfunnsnyttene av inngrepet til å være større enn skadene og ulempene ved tiltaket. Videre har NVE vurdert at hensikten med inngrepet i form av ny energiproduksjon ikke med rimelighet kan oppnås med andre midler som miljømessig er vesentlig bedre. Både teknisk gjennomførbarhet og kostnader er vurdert.

Forholdet til forvaltningsloven og folkeretten

NVE har behandlet flere småkraftprosjekt, deriblant Mølleelva kraftverk, på et eget møte med berørte reinbeitedistrikt i vest-Finnmark og Troms 03.03.2009. Advokat Geir Haugen, som representerer flere reinbeitedistrikt i forhold til privatrettslige spørsmål, presenterte på møtet sine betraktninger rundt forvaltningsloven § 17 og folkeretten (NOU 1997:5). Det finnes ikke særlig rettspraksis på folkeretten, men sivilombudsmannen har kommet med en uttalelse i sak 2008/961 som gjelder klage på gitt konsesjon til gruvedrift i Finnmark. Sivilombudsmannen hevder at konsekvensene for reindriftsinteressene i området ikke er tilstrekkelig belyst i forhold til at det foreligger en skjerpet utredningsplikt i saker der folkerettslige spørsmål er involvert. Haugen hevder at retningslinjene for

konsekvensutredning egner seg dårlig for reindriften. Metoden splitter opp inngrepene og tillegger hvert av dem liten verdi. Dette gir et galt inntrykk av de samlede konsekvensene for reindriften.

NVE viser til at prosjektet ligger under grensen for kravet om konsekvensutredninger og i et område som er preget av tydelig inngrep fra tidligere gruvedrift, kraftproduksjon, smoltanlegg og atkomstveien til nordlysobservatoriet på Halddetoppen. Opprusting av reguleringsdammer, bygging av inntak i elvekløfta og legging av nedgravd rørgate mellom tunellene vil etter vår oppfatning ikke vil komme i særlig konflikt med reindriften dersom utbyggingen detaljplanlegges sammen med siidaer som har rein i området. Med de foreliggende planer, høring, befaring og møte med reinbeitedistriktet mener NVE at beslutningsgrunnlaget er tilfredsstillende og at konsultasjonsplikten overfor reinbeitedistriktet er oppfylt.

Privatrettslige forhold

Forholdet mellom reindriftnæringen og tiltakshaver anses som privatrettslig dersom tiltaket kan få direkte virkning på næringen i form av inntektstap. Det er ikke søkt om ekspropriasjon av noen rettigheter i forbindelse med tiltaket, og det må derfor være nødvendig avklaring mellom partene.